БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 125 (19.796). • 1987 йил 31 май, якшанба • Баҳоси 3 тийин.

• Мусобақа кундалиги

Тежамкорлар

Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Маҳмуджон Турсуновни Марғилон ипак комбинати меҳнат аҳли изланувчан ва ташаббускор мутахассис сифатида билади. У пиллакашлик фабрикасида кам куч ва меҳнат сарфлаб, кўп ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш ташаббусини бошлаб берди. Шу туфайли бригадада уч ишчини бошқа участкаларга ўтказиш мумкин бўлди.

Смена нормаларини муттасил 125—130 процентдан адо этаётган бригада ишчилари юбилейгача йиллик планни бажариш, ҳар ойда 27-28 килограмм пиллани тежашга қарор берганлар. С. Шерматова, Х. Розиқова, Ш. Мирзаева, Е. Мирзақосимова каби илғорлар коллектив зафарларига салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

А. ҚУТБИДДИНОВ.
Фарғона области.

ПИЛЛА — ДАВЛАТГА

РАЙОНДА БИРИНЧИ

Денов районидаги Собир Раҳимов номли колхоздан хушхабар олинди. Хўжалик пиллакорлари районда биринчи бўлиб, йиллик план ошириб адо этилганлиги ҳақида рапорт бердилар. Давлат омборларига мўлжалдаги 19,2 тонна ўрнига 21,5 тонна «кумуш тола» топширилди.

Илғор пиллакорлардан Барот Жумаев, Тошбиби Каримова, Норгул Бойқўзиева, Асолат Нуралиева, Салима Очилдиевалар ҳар қути қурт уруғидан 100 килограммдан зиёд юқори сифатли хом ашё териб олиб, катта хирмонга муносиб ҳисса қўшишди.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий Маслаҳат Комитети кенгашининг

АХБОРОТИ

1987 йил 28—29 май кунлари Берлинда Дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий Маслаҳат Комитетининг кенгаши бўлди. Кенгашда қуйидагилар иштирок этдилар:

Болгария Халқ Республикасидан — Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Болгария Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси, делегация бошлиғи Тодор Живков; БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БХР Министрлар Советининг Раиси Георгий Атанасов; БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси БХР халқ мудофаа министри Добри Журов; БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Милко Балев; БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БХР ташқи ишлар министри Петр Младенов;

Венгрия Халқ Республикасидан — Венгрия Социалистик Ишчи партиясининг Бош секретари, делегация бошлиғи Янош Кадар; ВСИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВХР Министрлар Советининг Раиси Дьердь Лазар; ВСИП Марказий Комитетининг секретари Матьяш Сюреш, ВСИП Марказий Комитетининг аъзоси ВХР ташқи ишлар министри Петер Варкони; ВСИП Марказий Комитетининг аъзоси, ВХР мудофаа министри Ференц Карпати;

Германия Демократик Республикасидан — Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Германия Демократик Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси, делегация бошлиғи Эрих Хонеккер; ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГДР Министрлар Советининг Раиси Вилли Штоф; ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Герман Аксен; ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари, ГДР Давлат Кенгаши Раисининг ўринбосари Эгон Кренц; ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГДР миллий мудофаа министри Гейнц Кесслер, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари, ГДР Давлат Кенгаши Раисининг ўринбосари Гюнтер Миттаг; ГБСП Марказий Комитетининг аъзоси, ГДР ташқи ишлар министри Оскар Фишер;

Польша Халқ Республикасидан — Польша Бирлашган Ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Польша Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси, делегация бошлиғи Войцех Ярузельский; ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР Министрлар Советининг Раиси Збигнев Месснер; ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Юзеф Чирек, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР ташқи ишлар министри Мариан Ожеховский; ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР миллий мудофаа министри Флориан Сивицкий;

Руминия Социалистик Республикасидан — Руминия Коммунистик партиясининг Бош секретари, Руминия Социалистик Республикасининг Президенти, делегация бошлиғи Николае Чаушеску; РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитетининг аъзоси, РСР ҳукуматининг Бош министри Константин Дэскэлеску; РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитети аъзолигига кандидат, Марказий Комитет секретари Ион Стоян; РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитети аъзолигига кандидат, РСР миллий мудофаа министри Василе Миля; РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитети аъзолигига кандидат, РСР ташқи ишлар министри Иоан Тоту; РСРнинг ГДРдаги элчиси Георге Каранфил;

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқидан — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, делегация бошлиғи М. С. Горбачев; КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. А. Громико; КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. И. Рижков; КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе; КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР мудофаа министри С. Л. Соколов; КПСС Марказий Комитетининг секретари В. А. Медведев;

Чехословакия Социалистик Республикасидан — Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Чехословакия Социалистик Республикасининг Президенти, делегация бошлиғи Густав Гусак; ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, ЧССР ҳукуматининг Раиси Любомир Штроугал; ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Васил Биляк; ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Милош Якеш; ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ЧССР ташқи ишлар министри Богуслав Хнеупек; ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ЧССР миллий мудофаа министри Милан Вацлавик.

Кенгаш ишида Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Бирлашган Қуролли Кучларининг Бош қўмондони Совет Иттифоқи Маршали В. Г. Куликов; Сиёсий Маслаҳат Комитетининг Бош секретари Германия Демократик Республикаси ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари Герберт Кроликовский ҳам иштирок этдилар.

1. Кенгаш қатнашчилари Европадаги ва умуман жаҳондаги вазиятни атрофлича кўриб чиқдилар. Улар жаҳон воқеаларининг ривожи, халқаро муносабатлардаги ўзгаришлар, давлатларнинг бир-бирига боғлиқлиги ортиб бораётганлиги, фан-техника тараққиёти, мислсиз вайронагарчилик кучига эга бўлган қурол яратилганлиги уруш ва тинчлик, қуролсизланиш масалаларига, бошқа мураккаб жаҳоншумул ва регионал проблемаларга нисбатан янгича тафаккурни, янгича ёндашувни, «Ядровий тийиб туриш» концепциясидан (шу концепцияга кўра ядро қуроли давлатлар хавфсизлигини гарантиялар эмиш) воз кечишни тақазо этмоқда, деб ҳисоблайдилар. Ядро урушида голиблар бўлиши мумкин эмас. Кенгаш қатнашчилари урушнинг олдини олиш, уни инсоният ҳаётидан абадий чиқариб ташлаш, Ер юзида тинчликни сақлаб қолиш, қуролланиш пойгасини тўхтатиш ҳамда ёппасига ва батамом қуролсизланишга қаратилган конкрет қуролсизланиш, биринчи навбатда ядровий қуролсизланиш чораларига ўтиш туб вазифа эканлигига қатъий ишонишларини таъкидладилар. Бунинг учун барча давлатларнинг, барча тинчликсевар кучларнинг ғайрат-ҳаракатларини бирлаштириш, давлатлар ўртасидаги, айниқса, турли социал системаларга ва уларнинг ҳарбий сиёсий иттифоқларига мансуб давлатлар

(Давоми иккинчи бетда).

Совет делегациясининг бошлиғи КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев «Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг ҳарбий доктринаси тўғрисида»ги ҳужжатга имзо қўймоқда. (ТАСС телефотоси).

ВАРШАВА ШАРТНОМАСИДА ҚАТНАШУВЧИ ДАВЛАТЛАРНИНГ

ҲАРБИЙ ДОКТРИНАСИ ТЎҒРИСИДА

Ҳозирги замон вазиятида давлатлар ва ҳарбий-сиёсий иттифоқларнинг уларнинг ҳарбий доктриналарида мужассамлашган ҳарбий соҳадаги мақсадлари ва ниятларини тўғри англашнинг аҳамияти ортиб бормоқда. Ана шуни англаган ҳолда ҳамда инсон ҳаётидан урушни узил-кесил чиқариб ташлаш, қуролланиш пойгасини тўхтатиш, ҳарбий куч ишлатишни истисно қилиш, тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш ҳамда тўла ва ялпи қуролсизланишни амалга ошириш зарурлигидан келиб чиқиб, Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ўз ҳарбий доктриналарининг принципиал қоидаларини баён этиб беришга қарор қилдилар. Бу ҳарбий доктрина Варшава Шартномаси фаолиятига асос қилиб олинган бўлиб, унда қатнашувчи давлатлар мудофаа ҳарбий-сиёсий мақсадларининг ҳамда миллий ҳарбий доктриналарининг умумийлигини акс эттиради.

I

Варшава Шартномасининг ҳарбий доктринаси унда қатнашувчи ҳар бир давлатнинг ҳарбий доктринаси каби урушга — ҳам ядро урушига, ҳам оддий урушга йўл қўймаслик вазифасига бўйсундирилган. Бу давлатлар социалистик ижтимоий тузум табиатидан келиб чиқиб, ўз келажагини халқаро проблемаларни ҳарбий йўл билан ҳал этишга боғлаган эмаслар ва боғламайдилар. Улар ҳамма жанжалли халқаро масалаларни фақат тинч йўл билан, сиёсий воситалар билан ҳал этиш учун курашмоқдалар.

Ядро-космик асрида дунё урушлар ва куч ишлатиш сиёсати учун ғоят нозик бўлиб қолди. Энг кўп ажал келтирувчи қуроллар жуда кўп миқдорда тўпланган шароитда инсоният олдида омон қолиш проблемаси пайдо бўлди; жаҳон уруши, бунинг устига, ядро уруши можарога бевосита аралашган мамлакатлар учунгина эмас, балки Ер юзидаги ҳаётнинг ўзи учун ҳалокатли оқибатлар келтирган бўлур эди.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг ҳарбий доктринаси қатъий мудофаа мақсадларини кўзловчи доктрина бўлиб, ҳозирги шароитда ҳар қандай жанжалли масалани ҳал этиш учун ҳарбий йўлни қўлланишга мутлақо йўл қўйиб бўлмаслигига асосланади. Унинг моҳияти қуйидагилардан иборат:

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар башарти ўзлари қуролли ҳужумга объект бўлиб қолмасалар, ҳеч қандай вазиятда бирор давлатга ёки давлатлар иттифоқига қарши уруш ҳаракатларини бошламайдилар.

Улар ҳеч қачон биринчи бўлиб ядро қуролини қўлланмайдилар. Уларнинг Европада ҳам, Европадан ташқарида ҳам ҳеч қандай давлатга территориал эътирозлари йўқ.

Улар ҳеч бир давлатга, ҳеч бир халққа душман, деб қарамайдилар; аксинча, истисносиз равишда дунёдаги ҳамма мамлакатлар билан ўз муносабатларини хавфсизлик ва тинч-тотув яшаш манфаатларини ўзаро ҳисобга олиш асосида қуришга тайёрдирлар. Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ўзларининг халқаро муносабатларида мустақиллик ва миллий суверенитет принципларини ҳурмат қилишга, куч ишлатмаслик ёки куч ишлатиш билан дўқ қилмасликка, чегаралар ва территориал бутунлик даҳлсизлигига, можароларни тинч йўл билан ҳал этишга, ички ишларга аралашмасликка, тенг ҳуқуқлилик ҳамда БМТ Устави ва Хельсинки Якунловчи актида кўзда тутилган бошқа принциплар ва мақсадларга ҳамда халқаро муносабатларнинг ҳамма томонидан эътироф этилган нормаларига қатъий асосланадилар.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар қуролсизланиш чоралари амалга оширилиши учун ҳаракат қилиб, ўз Қуролли Кучларини улар шартномада қатнашувчи ҳар бир давлатга ташқаридан бўладиган ҳар қандай ҳужумни қайтаришга имкон берадиган составда ва даражада сақлаб туришга мажбур бўлмоқдалар.

Иттифоқчи давлатларнинг Қуролли Кучлари ўзларини ғафлатда қолдиришга имкон бермайдиган; башарти уларга ҳужум қилинган тақдирда, улар агрессорга қақшатқич зарба бериш учун етарли жанговар ҳолда сақланмоқда.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларда ана шу мақсадлар учун зарур бўлганидан ортиқча қуролли кучларга ва қурол-яроғларга эга бўлишга интилиш ҳеч қачон бўлмаган ва бўлмайди. Шундай қилиб, улар мудофаа учун, эҳтимол тутилган агрессияни даф этиш учун етарли бўлган даражага қатъий амал қилмоқдалар.

II

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ўз халқлари хавфсизлигини ишончли тарзда таъминлашни улар олдидаги энг муҳим бурчлари, деб ҳисоблайдилар. Иттифоқчи социалистик давлатлар бошқа мамлакатларга нисбатан кўпроқ даражада хавфсиз бўлишни даъво қилмаганлар, камига ҳам кўнмайдилар. Ҳозирги мавжуд ҳарбий-стратегик мувозанат урушга йўл қўймасликнинг ҳал қилувчи омилидир. Бироқ тажриба шуни кўрсатмоқдаки, ана шу мувозанат даражасини янада ошириш кўпроқ даражада хавфсизликни таъминламайди. Шу боисдан иттифоқчи социалистик давлатлар ҳарбий кучлар мувозанатини тобора камроқ даражада сақлаш учун куч-ғайрат сарфлашни давом эттиравередилар. Бундай шароитда қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва реал қуролсизланиш тадбирларини амалга ошириш чинакам тарихий аҳамиятга эга бўлади. Ҳозирги даврда давлатларнинг ҳарбий қарама-қарши туриш даражасини тубдан камайтириш тўғрисида аҳдномага эришишдан бошқа йўли йўқ.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ана шу позицияда туриб қатъий ҳаракат қилмоқдалар. Улар ўз ҳарбий доктриналарининг мудофаа моҳиятига тўла мувофиқ равишда қуйидаги асосий мақсадларга эришиш учун изчиллик билан ҳаракат қилмоқдалар:

Биринчидан. Ядро қуролларини яратиш, ишлаб чиқариш ва такомиллаштиришни тўхтатиш ишида биринчи галдаги чора сифатида ядро синовларини тезроқ тўла ва бутунлай тақиқлаш, ядро қуролларини босқичма-босқич қисқартириш ва тўла тугатиш, қуролланишни [illegible] космик фазога чиқарилишига йўл қўймаслик.

Иккинчидан. Химия қуроли ва бошқа оммавий қирғин қуролларини тақиқлаш ҳамда тугатиш.

Учинчидан. Европада қуролли кучлар ва оддий қурол-яроғларни томонларнинг бирортаси ҳам ўз мудофаасини таъминлаган ҳолда бошқа томонга тўсатдан ҳужум қилиш учун, умуман ҳужум операцияларини бошлаб юбориш учун воситаларга эга бўлмайдиган даражада қисқартириш.

Тўртинчидан. Қуролсизланишнинг ҳамма тадбирлари устидан миллий техника воситалари ҳамда тегишли халқаро органларни тузишни ҳарбий ахборотларни алмашиш, жойларда инспекциялар ўтказишни ҳам ўз ичига олувчи халқаро чораларни қўшиб олиб бориш асосида қаттиқ контрол қилиш.

(Давоми иккинчи бетда).

БЕРЛИН ЮБИЛЕЙИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

БЕРЛИН, 29 май. (ТАСС махсус мухбирлари). Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг Сиёсий Маслаҳат Комитети кенгашидаги делегацияларининг бошлиқлари Берлиннинг 750 йиллиги муносабати билан бугун Қизил ратушага бордилар.

Қардош мамлакатлар раҳбарларини ГДР пойтахтининг обербургомистри Э. Крак самимий табриклади.

М. С. Горбачев «Олтин китоб»га қуйидагиларни ёзиб қолдирди:

«Берлиннинг 750 йиллиги юбилейи йилида қардош Германия Демократик Республикаси пойтахтининг барча аҳолисига ривожланган социалистик жамият барпо этишда, мустаҳкам тинчлик ва хавфсизлик учун курашда янги-янги муваффақиятлар тилайман.

Сизнинг ажойиб шаҳрингиз тарихан қисқа даврда амалга оширилган ишларнинг кўлами билан ҳаяжонга солади. Бу тарихий давр 1945 йилнинг май кунларида бошланган ва немислар диёрида ғоят чуқур социал ва демократик ўзгартишларга йўл очиб берган эди.

Берлин коммунистлари ва барча меҳнаткашлари ижтимоий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида СССР билан ГДР ўртасидаги кўп қиррали баҳамжиҳат ҳаракатларни мустаҳкамлашга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар, бу ҳаракатлар янада кўпроқ самара келтириши ва жўшқин бўлиши учун уни янги формалар билан бойитиш учун кўп иш қилмоқдалар.

Улар республика бутун халқининг зўр ғайрат билан қилган меҳнати туфайли ҳозирги Европанинг энг муҳим иқтисодий, сиёсий ва маданият марказларидан бирига, янгилик рамзига, немислар диёрида тинчлик қалъасига айланган пойтахтлари билан ҳақли равишда фахрланмоқдалар».

М. С. Горбачев Берлин аҳолисига совға сифатида совет чинни усталари асарини — икки қардош мамлакат пойтахтларининг ёдгорлик жойлари акс эттирилган вазани тақдим этди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари совғани топширгач, журналистларга бундай деди: ГДР ва унинг пойтахти аҳолисини Берлин юбилейи билан қутлайман. Шу кунларда немислар диёридаги биринчи ишчи ва деҳқонлар давлати — Германия Демократик Республикасида бўлишимдан жуда бахтлиман. Шу дамда ГДР билан дўстлигимизни юксак баҳолашимиз ва қадрлашимизни айтишни истайман. Биз бу дўстлик ривожланиши ва мустаҳкамланишини хоҳлаймиз. Бу эса иккала халқимизнинг энг юксак манфаатларига мос келади, деб ўйлайман.

Совет делегацияси Москвага қайтиб келди

БЕРЛИН, 29 май. (ТАСС махсус мухбирлари). КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев бошчилигидаги Совет делегацияси бугун Берлиндан Москвага жўнаб кетди. Делегация Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий Маслаҳат Комитети кенгашининг ишида қатнашган эди.

Делегация составида — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. И. Рижков, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР мудофаа министри С. Л. Соколов, КПСС Марказий Комитетининг секретари В. А. Медведев бор.

Аэродромда делегацияни ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Э. Хонеккер, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГДР Министрлар Советининг Раиси В. Штоф, ГДРнинг бошқа партия ва давлат раҳбарлари кузатиб қўйдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида СССРнинг ГДРдаги элчиси В. И. Кочемасов бор эди.

* * *

Шу куни М. С. Горбачев бошчилигидаги делегация Москвага қайтиб келди.

Аэродромда делегацияни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари Л. Н. Зайков, Е. К. Лигачев, М. С. Соломенцев, В. М. Чебриков, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар П. Н. Демичев, В. И. Долгих, Б. Н. Ельцин, Н. Н. Слюньков, Н. В. Тализин, А. Н. Яковлев, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари А. П. Бирюкова, А. Ф. Добринин, А. И. Лукьянов, В. П. Никонов, Г. П. Разумовский, КПСС Марказий Ревизия комиссиясининг раиси И. В. Капитонов, бошқа ўртоқлар кутиб олдилар. (ТАСС).

Кадрлар ўқуви

30 май куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия-хўжалик активлари республика мактабида навбатдаги машғулот бўлиб ўтди. КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий Фанлар академияси илмий коммунизм кафедраси профессори, фалсафа фанлари доктори А. А. Амвросов «КПСС XXVII съезди ҳозирги босқичда социал-синфий муносабатларни такомиллаштириш тўғрисида» деган мавзуда лекция ўқиди.

(ЎзТАГ).

АҲОЛИГА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ ДАРАЖАСИНИ ОШИРАЙЛИК

Ўзбекистон ССР Министрлар Советида ўтказилган кенгашда республика аҳолисига тўловли хизматлар кўрсатиш топшириқлари қандай бажарилаётганлиги ҳамда совет ва хўжалик органларининг шу ишни тубдан яхшилаш соҳасидаги вазифалари кўриб чиқилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари В. И. Огарок доклад қилди.

2000 йилгача товарлар ишлаб чиқаришни ва хизмат соҳасини ривожлантириш Комплекс программаси барча министрликлар, идоралар, корхоналарнинг олдига масъулиятли вазифалар қўяётганлиги таъкидлаб ўтилди. Вазият проблемани кенг миқёсда, зўр ғайрат билан ҳал этишни тақозо қилмоқда.

Кейинги вақтларда Ўзбекистонда хизмат соҳасини ривожлантириш юзасидан муайян ишлар амалга оширилган бўлса-да, резервлар ҳали жуда кўп. Республика аҳолига хизмат кўрсатиш жиҳатидан мамлакатда охирги ўринларнинг бирини эгаллаб турибди. Ўтган йилги план бажарилмади — меҳнаткашларга 110 миллион сўмлик кам хизмат кўрсатилди.

Тўловли хизмат кўрсатиш борасида бошқа республикаларда тўпланган бой тажрибани ўрганиш ва ундан фойдаланиш зарур. Ўзбекистонда ҳам бундай тажриба бор.

Бу йил республика хизмат ҳажмини 20 процентдан зиёд ошириши керак. Бунга эришиш учун кўпгина раҳбарлар шу масалага нисбатан учинчи даражали масала, деб муносабатда бўлишларига барҳам бериш керак. Ҳозир планларни тузиш босқичидаёқ шундай муносабат намоён бўлмоқда. Бунда конкрет тадбирларни ишлаб чиқиш ўрнига топшириқларни, ўз-ўзидан равшанки, пасайтириш томон ўзгартиришга эришиш учун ҳаракат қилмоқдалар. Республиканинг энг катта бирлашмаларидан бири — «Тошкент трактор заводи» эса икки баравардан зиёд пасайтирилган топшириқни ўзига-ўзи белгилаб олди.

Республикада қишлоқ аҳолисига, айниқса, ёмон хизмат кўрсатилмоқда. Бу соҳада ҳар хил — ҳатто шахсий бойлик орттириш мақсадида ҳаммомлардан фойдаланишгача — хусусий дўкончалар авж олмоқда. Республика қишлоқларида давлат транспорти ва қишлоқ хўжалик техникасидан шахсий эҳтиёжлар учун кенг фойдаланилмоқда, дизель ёнилғиси билан чайқов қилинмоқда. Ҳолбуки, қишлоқда тўловли хизматларни ривожлантириш резервлари битмас-туганмасдир. Масалан, «Малик» совхозида олти юз ўринли маданият саройи, стадион, профилакторий ҳамда бошқа социал-маиший объектлар бўлишига қарамай, улар ўз меҳнатчиларига айрим хизмат турларинигина кўрсатмоқдалар. Уй-жойларни қуриш ва уларни ремонт қилишда аҳолига яхши ёрдам берилмаяпти. Аҳолининг туристик, экскурсия, санаторий-курорт, маданият ҳамда спорт-соғломлаштириш муассасаларининг хизматларига бўлган талаб-эҳтиёжлари қондирилмаяпти.

Ана шу ишкалликларнинг ҳаммаси аҳолига тўловли хизмат кўрсатиш юзасидан квартал планининг барбод бўлишига олиб келди. Иккинчи кварталда ҳам аҳвол яхши эмас.

Министрликлар ва идораларнинг, область ижроия комитетларининг, бирлашмалар ва корхоналарнинг кенгашда сўзга чиққан раҳбарлари республика аҳолисига тўловли хизмат кўрсатилишига муносабатни қисқа муддат ичида ўзгартириш лозимлигини таъкидладилар. Бу ишни шахсий жавобгарлик асосида олиб бориш, кадрлар ўқувини ташкил этиш, уларни методологик материаллар билан таъминлаш, ниҳоят, моддий-техника таъминоти масалаларини ҳал қилиш тавсия этилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. С. Икромов кенгашда нутқ сўзлади.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Ғ. З. Захриддинов, И. Искандаров, В. В. Сударенков, С. У. Султонова иштирок этдилар.

(ЎзТАГ)

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий Маслаҳат Комитети кенгашининг

АХБОРОТИ

(Давоми. Боши биринчи бетда).

ўртасидаги муносабатларда ишончни мустаҳкамлаш, ҳарбий соҳада бир-бирларининг ташвиш-хавотирлиги, мақсадлари ва муддаоларини тўғри тушуниш зарурдир.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ўзларининг ҳарбий доктринаси мудофаа характерида эканлигини, бу доктрина ҳарбий кучлар мувозанатини имкони борича пастроқ даражада сақлаб туриш зарурлигига, ҳарбий потенциалларни мудофаа учун зарур бўлган етарли даражаларгача камайтириш мақсадга мувофиқ эканлигига асосланишини яна билдирадилар. Кенгашда ушбу масала юзасидан ҳужжат қабул этилди, шу ҳужжат эълон қилинмоқда.

2. Кенгаш қатнашчилари инсониятнинг ядровий ҳалокат сари силжиб боришини тўхтатиб қолиш учун ҳозир ядровий қуролсизланиш соҳасида қуйидаги амалий қадамларни қўйиш имконияти пайдо бўлди, деб ҳисоблайдилар:

— Рейкьявикда эришилган принципиал аҳдлашув асосида Европадаги барча Америка ва Совет ўртача олислик ракеталарини тугатиш тўғрисидаги битимни ҳеч кечиктирмай тузиш. Шу битим имзолангандан кейин ГДР ва ЧССР ҳукуматлари билан келишган ҳолда совет ракеталари ана шу мамлакатлардан олиб чиқиб кетилади. Бу ракеталар Ғарбий Европада Американинг ўртача олислик ракеталари жойлаштирилганига нисбатан жавоб чораси сифатида шу мамлакатларга жойлаштирилган эди.

— Бир пайтнинг ўзида Европадаги Совет ва Америка оператив-тактик ракеталарини тугатиш ҳамда Совет Иттифоқининг шарқи ва АҚШ территориясидаги ана шундай ракеталар хусусида музокаралар олиб бориш.

— Европадаги тактик ядро воситалари, жумладан, тактик ракеталар тўғрисидаги масалани Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг Будапешт ташаббуси руҳида кўп томонлама музокараларда ҳал этиш.

— Ракетадан мудофаа шартномаси режимини мустаҳкамлаш билан бир вақтда стратегик ҳужум қуролларини тубдан қисқартириш тўғрисида бир битимга келиш. Иттифоқчи социалистик давлатлар СССР билан АҚШ стратегик ҳужум қуролларини беш йил ичида 50 процент қисқартириш ва кейинчалик уларни яна қисқартириш тўғрисида музокаралар олиб боришни ёқламоқдалар.

— Ядро қуролларини яратиш, ишлаб чиқариш ва такомиллаштиришни тўхтатиш, уларни камайтириш ва тугатиш ишида биринчи навбатдаги чора сифатида ядро синовлари тўла тақиқланишига эришиш. Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар бу соҳада тегишли аҳдномаларга эришиш учун дарҳол тўла кўламда музокаралар бошлашни таклиф этмоқдалар.

Кенгаш қатнашчилари космик фазода қурол-яроғлар пайдо бўлишига йўл қўймаслик учун, ракетадан мудофаа шартномасига қатъий риоя этилиши учун, йўлдошга қарши системаларни ҳамда «Космос—Ер» классидаги қуролларни тақиқлаш ҳақида, космосда қуролланиш пойгасининг олдини олиш тўғрисида аҳдномаларга эришиш учун, космосдан оқилона асосда, бутун инсоният манфаатларини кўзлаб фақат тинч мақсадларда фойдаланиш учун қатъий кураш олиб бормоқдалар.

Иттифоқчи социалистик давлатларнинг раҳбарлари стратегик ҳужум қуроллари, ракетадан мудофаа шартномаси режимини мустаҳкамлаш, шунингдек, ядро синовлари хусусида СССР билан АҚШ ўртасидаги битимларнинг «Асосий қоидаларини» ишлаб чиқишни ёқлаб фикр билдирдилар. Бундай қоидаларни ишлаб чиқиш ўртача олислик ракеталари тўғрисидаги шартномани имзолаш билан бир қаторда СССР ва АҚШ ўртасидаги Олий даражадаги аҳднома учун асос бўлиши ҳамда юридик вазифа юклайдиган Совет—Америка битимларини тайёрлаш учун негиз бўлиши мумкин эди.

Улар Европадаги ҳамма давлатлар, энг аввало ҳар иккала иттифоқ аъзолари ядровий қуролсизланиш жараёнига, тегишли музокараларнинг муваффақиятини таъминлашга фаол кўмаклашишларини муҳим, деб ҳисоблайдилар. Шу аср охирига қадар ядро қуроллари ва бошқа турдаги оммавий қирғин қуролларини тугатиш мақсадида икки томонлама ва кўп томонлама асосда конкрет аҳдномаларга эришиш учун Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ўзларига боғлиқ бўлган ҳамма ишларни қиладилар.

3. Кенгашда вакиллари қатнашган давлатлар химия қуролини тезроқ тугатиш фикрини билдирдилар. Улар химия қуролларини тақиқлаш, бундай қуролнинг мавжуд запасларини ҳамда уни тайёрлайдиган саноат базасини йўқ қилиб ташлаш тўғрисидаги Халқаро конвенцияни ишлаб чиқишни шу йилнинг ўзидаёқ ниҳоясига етказишга тайёр эканликларини тасдиқлайдилар. Улар бу хусусда 1987 йил 25 мартда Москвада ўзлари қабул қилган баёнотда эслатиб ўтганлар.

4. Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар 1986 йил июнь ойида олға сурган 90-йилларнинг бошларида Европада қуролли кучлар ва оддий қурол-яроғларни 25 процент қисқартириш программасини амалга ошириш йўллари муҳокама қилинди. Бундай қисқартириш айни бир вақтда тактик ядро воситалари комплексида ҳам амалга оширилиши мумкин бўлур эди. Кенгаш қатнашчилари таклиф этилаётган қисқартиришни амалга ошириш билан бир вақтда икки мингинчи йилга қадар қуролли кучларни, қурол-яроғларни ва ҳарбий харажатларни янада кўпроқ қисқартиришга ўтишга имкон берадиган янги тадбирларни ишлаб чиқишни зарур, деб ҳисоблайдилар.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Европада ҳарбий мухолифликни камайтириш жараёнини узлуксиз, ҳар бир босқичда мумкин қадар қуйи даражада мувозанатни таъминлайдиган бўлиши керак, деб ҳисоблайдилар. Улар тарихий, географик ва бошқа омиллар туфайли Европада ҳар икки томон қуролли кучларидаги номутаносибликни ҳисобга олиб қисқартириш давомида баъзи элементларда вужудга келган тенгсизликни ким олдинда бўлса, ўша томонда тегишли қисқартириш ўтказиш йўли билан бартараф этишга тайёр эканликларини изҳор қиладилар. Қўшинлар ва қурол-яроғларни қисқартириш жараёнини давлатлар ҳарбий харажатларини тегишли даражада камайтириш билан бирга амалга оширилса, мақбулроқ бўлур эди.

Вакиллари кенгашда қатнашган давлатлар Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш қатнашчилари бўлган барча давлатларга мурожаат қилиб, ташқи ишлар министрларининг учрашувини ўтказишни таклиф қиладилар, бу учрашув қуролли кучлар ва оддий қурол-яроғларни, ҳарбий харажатларни тегишли даражада камайтирган ҳолда Европада тактик ядро қуролларини тубдан қисқартириш мақсадида кенг кўламли музокаралар бошлаш ҳақида қарор қабул қилиши мумкин эди. Бундай музокараларда ҳарбий мухолифликни камайтириш ва тўсатдан ҳужум қилиш хавфининг олдини олиш, иккала ҳарбий иттифоқ бевосита чегарадош бўлган зонадан қурол-яроғларнинг энг хавфли, ҳужум турларини ўзаро олиб чиқиб кетиш, шунингдек, ана шу зонада қуролли кучлар ва қурол-яроғларнинг тўпланишини ўзаро келишилган энг кам даражагача камайтириш билан боғлиқ бўлган бир қанча биринчи галдаги тадбирларни ҳам муҳокама қилиш лозим бўлур эди.

Ана шу масалаларни муҳокама қилиш учун Европада ишонч ва хавфсизликни мустаҳкамлаш ҳамда қуролсизланиш тадбирларига бағишланган конференциянинг иккинчи босқичи энг яхши анжуман бўлур эди. Шу билан бир пайтда қуролсизланиш масалаларини муҳокама қилишнинг бошқа вариантлари, аввало махсус анжуман чақирилишини ҳам истисно қилмаган ҳолда Умумевропа жараёни доирасида муҳокама қилиш вариантлари ҳам бўлиши мумкин.

Иттифоқчи социалистик давлатлар НАТО ҳамда Варшава Шартномаси мамлакатлари вакиллари ўртасида Венада ўтаётган норасмий маслаҳатлашувларга алоҳида аҳамият бермоқдалар,- бу маслаҳатлашувлар бўлажак музокаралар мандатини ишлаб чиқишга кўмаклашмоғи лозим.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ўзларининг яхши ниятларини тасдиқлаб ҳамда бўлажак музокаралар учун энг яхши шароитларни таъминлаш манфаатларини кўзлаб, ўз ҳарбий потенциалларини ривожлантириш хусусида мумкин қадар кўпроқ тийилиб туришга, ўзаро келишилган асосда қуролли кучлар ва оддий қурол-яроғларни кўпайтирмасликка ҳамда ҳарбий харажатларни кўпайтиришга бир-икки йил учун мораторий эълон қилишга тайёр эканликларини маълум қиладилар. Улар НАТОдаги барча мамлакатларни ҳам мана шундай ёндашишга даъват этадилар.

5. Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Европанинг айрим регионларида ҳарбий қарама-қаршиликни камайтириш ва хавфсизликни мустаҳкамлаш, Болқонда, қитъанинг марказида ва шимолида ядро ва химия қуролларидан холи бўлган зоналарни вужудга келтириш ташаббусларига катта аҳамият берадилар. Улар бу хусусда ГДР, ЧССР, РСР ва БХР олға сурган таклифлар амалга оширилишига эришишга азму-қарорларини тасдиқлайдилар.

ГДР ва ЧССРнинг Варшава Шартномаси ташкилоти ва НАТО туташадиган линия бўйлаб кенглиги 300 километр (ҳар томонга 150 километрга) ядросиз коридор тўғрисидаги таклифига келганда эса бу зонадан ўзаро асосда ҳамма ядро қуроллари — ядро ўқ-дорилари, жумладан, ядро миналари, оператив-тактик ва тактик ракеталар, атом артиллерияси, зарбдор тактик авиациянинг ядро қуролини элтувчи самолётлари, шунингдек, ядро қуролини қўлланишга қодир бўлган зенит-ракета комплекслари олиб чиқиб кетилган бўлур эди.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Болқонда ядро ва химия қуролидан холи зонани барпо этиш тўғрисида кўп томонлама мулоқотни давом эттириш ҳамда чуқурлаштиришни ҳам ёқлаб чиқмоқдалар.

Вакиллари кенгашда қатнашган давлатлар Марказий Европада қурол-яроғларни камайтириш ва ишончни ошириш юзасидан ПХР олға сурган планни тўла қўллаб-қувватлайдилар. Бу планнинг амалга оширилиши қитъада тинчлик ва барқарорликни мустаҳкамлашнинг муҳим омили бўлур эди.

6. Қуролсизланиш тадбирларининг амалга оширилиши қуролсизланиш тадбирларининг мазмунига жавоб берадиган, жумладан, жойларда инспекциялар ўтказишни ўз ичига оладиган самарали контрол системаси билан гарантияланган бўлур эди. Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар реал қуролсизланишга ўтиш чоғида контрол хавфсизликни таъминлашнинг энг муҳим воситаларидан бири бўлиб қолишини эътиборга олиб, қурол-яроғларни қисқартиришнинг ҳамма босқичларида текширишнинг энг қатъий чоралари комплексини ишлаб чиқиш тарафдоридирлар.

Ҳамма жойда — ракеталар демонтаж қилинадиган ва улар тугатиладиган жойларда, полигонларда ва ҳарбий базаларда, шу жумладан, учинчи мамлакатларда, ўқув марказларида, ҳам давлатга, ҳам хусусий кишиларга қарашли омборларда ва ракеталарни тайёрлайдиган заводларда ракета-ядро қуролларини қисқартиришни контрол қилиш таъминланиши керак.

Оддий қурол-яроғлар соҳасида қисқартириш жараёнининг ўзини контрол қилиш чоралари билан бир қаторда қисқартиришдан кейин қолган қўшинлар ҳарбий фаолиятини кузатиш йўлга қўйилган бўлур эди.

7. Кенгашда қатнашган давлатлар Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик кенгаши қатнашчилари бўлган давлатлар вакилларининг ҳозир ҳамма учун мақбул бўладиган аҳдномаларни ишлаб чиқиш масъулиятли босқичига кирган Вена учрашувининг қандай бораётганлигини кўриб чиқиб, бу учрашувнинг муваффақиятли тугалланишига, учрашувда қуролсизланиш ишида реал силжишга, унда қатнашаётган давлатлар ўртасидаги ишончни мустаҳкамлашга ҳамда сиёсий, иқтисодий ва гуманитар соҳалардаги муносабатларни Хельсинки Якунловчи ҳужжатининг барча мустаҳкам ва ишончли принциплари асосида мустаҳкамлашга кўмаклашадиган мазмунли ва балансли қарорлар қабул қилишига ҳар томонлама ёрдамлашишга тайёр эканликларини айтдилар. Улар қитъанинг бир-бирига қарама-қарши турувчи ҳарбий блокларга бўлинишига қарши, бу блокларни бир пайтнинг ўзида тарқатиб юбориш учун, Умумевропа хонадонида яхши қўшничилик ва ҳамкорлик учун курашмоқдалар.

Кенгашда қатнашган давлатлар Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш қатнашчилари бўлган давлатлар ташқи ишлар министрларининг таклиф этилаётган учрашуви Европада қуролли кучлар ва оддий қурол-яроғларни қисқартириш тўғрисида музокараларни бошлаб юборишгагина эмас, шу билан бирга Европа хавфсизлиги ва ҳамкорлигининг бошқа масалаларини ҳам ҳал этишга ёрдам берган бўлур эди, деган ишончни изҳор қиладилар.

Кенгаш қатнашчилари Европа қитъасидаги мавжуд территориал-сиёсий реалликлар ҳурмат қилинган тақдирдагина қитъада мустаҳкам тинчлик ва яхши қўшничилик ҳамкорлиги таъминланиши мумкин, деган якдил фикрдадирлар. Реваншчи кучларнинг, аввало, Германия Федератив Республикасидаги реваншчи кучларнинг фаолияти ҳамда қаерда бўлмасин реваншизмни рағбатлантириш кескинликни юмшатиш ва хавфсизлик манфаатларига, Хельсинки Якунловчи актининг руҳи ва ҳарфига зиддир. Бундай фаолиятга бундан буён ҳам энг қатъий зарба берилади.

Тинчлик, ишонч муҳитини вужудга келтириш, халқлар ўртасида ўзаро ҳурмат ва дўстлик манфаатлари улар ўртасидаги душманчилик сиёсатини, антикоммунизмни қарор топтиришга ҳар қандай уринишларни, ирқчиликни тарғиб этишни, камситишнинг ҳар қандай формаларини қўлланишни, шовинистик ва миллатчилик тезисларини тарқатишни тўхтатишни талаб қилади.

8. Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ҳамма мамлакатлар билан ўзаро манфаатли иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорликни янада ривожлантириш йўлларини қидиришга тайёрдирлар, улар савдо ва иқтисодий айирбошлаш соҳасидаги ғовларни бартараф этишни, Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик кенгашида қатнашаётган давлатлар ўртасида хўжалик алоқаларини мустаҳкамлашни ёқлаб чиқмоқдалар. Бу эса Европада кескинликни юмшатишга хавфсизлик ва тинчликни мустаҳкамлашга кўмаклашган бўлур эди.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар гуманитар соҳада кенг баҳамжиҳат ҳаракат қилиш тарафдоридирлар. Уларнинг эътиқодига кўра, одамларнинг тинчлик ва эркинлик шароитида яшаш ва меҳнат қилиш ҳуқуқлари таъминланиши учун, давлатларнинг суверенитетини ҳурмат қилган ҳолда уларнинг сиёсий, гражданлик, иқтисодий, социал ва маданий ҳуқуқлари бир-бирига боғлиқ ҳолда тўла амалга оширилишини таъминлаш учун ҳамма иш қилиниши керак.

9. Кенгашда қатнашган давлатлар ҳам ҳарбий ва сиёсий, ҳам иқтисодий ва гуманитар соҳаларни қамраб оладиган кенг қамровли халқаро тинчлик ва хавфсизлик системасининг шаклланишига эришишга қатъий аҳд қилганликларини тасдиқлайдилар. Экология соҳасида баҳамжиҳат ҳаракат қилиш ҳам бундай системанинг таркибий қисми бўлур эди. Хавфсизликнинг бундай системаси куч ишлатиш ёки куч ишлатиш билан дўқ-пўписа қилиш истисно этиладиган, халқлар ўртасидаги муносабатлар эса ўзаро ҳурмат, дўстлик ва ҳамкорлик руҳида қуриладиган ядросиз дунёни барпо этишга олиб борган бўлур эди. Социалистик мамлакатларнинг ташаббуси муҳолифлик ёндашувларини бартараф этишга, цивилизацияга хос нормаларни, халқаро муносабатларда ошкоралик, самимийлик ва ишонч муҳитини қарор топтиришга қаратилгандир.

Кенгаш қатнашчилари БМТда бошланган мазкур масала юзасидан кенг фикрлашиб олишни табрикладилар. Улар тинчликнинг моддий, сиёсий-ҳуқуқий ва маънавий-психологик гарантияларини шакллантирувчи конкрет тадбирларга, ҳамма учун амалда хавфсизликни таъминлашга ўтиш учун ҳамма соҳаларда ва барча даражаларда натижадор мулоқотни давом эттириш ва ривожлантиришни ёқламоқдалар. Улар БМТ Бош Ассамблеясининг 42-сессияси бу ишга ўз муҳим ҳиссасини қўшади, деб умид билдирадилар. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти халқаро тинчлик ва хавфсизлик кенг қамровли системасининг самарали таянчи бўлиши мумкин.

Вакиллари кенгашда қатнашган давлатлар миллий мустақиллик ва суверенитетни, куч ишлатмаслик ёки куч ишлатиш билан дўқ қилмаслик, чегаралар ва территориал бутунлик дахлсизлиги, баҳсларни тинч йўл билан ҳал этиш, ички ишларга аралашмаслик, тенг ҳуқуқлилик принципларини, БМТ Устави, Хельсинки Якунловчи акти бошқа принциплари ҳамда мақсадларини, халқаро муносабатларнинг умумэътироф этган бошқа нормаларини ҳамма давлатлар қатъий ҳурмат қилишлари зарурлигини таъкидладилар.

10. Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг раҳбарлари дунёдаги кескинлик ва можароларнинг мавжуд ўчоқлари хусусида фикрлашиб олдилар ва уларни музокаралар йўли билан сиёсий жиҳатдан адолатли бартараф этишга фаол кўмаклашишга қатъий азму-қарор берганликларини таъкидладилар.

Яқин Шарқда барча манфаатдор томонларнинг, шу жумладан, Фаластин халқининг бирдан-бир қонуний вакили бўлмиш Фаластин Озодлик Ташкилотининг тенг ҳуқуқли иштироки билан БМТ раҳбарлигида халқаро конференциянинг ўтказилиши мазкур регионда аҳволни ҳар жиҳатдан бартараф этишга эришиш ва мустаҳкам тинчликни таъминлаш учун катта аҳамиятга эга бўлур эди. БМТ Хавфсизлик Кенгашининг бешта доимий аъзоси, шунингдек, барча манфаатдор томонлар иштирокида тайёргарлик комитетининг тузилиши шундай конференцияни чақириш йўлидаги амалий қадам бўлиб қолиши мумкин эди.

Ироқ билан Эрон ўртасидаги можаронинг тезроқ тўхтатилиши ва низоли муаммоларни халқаро ҳуқуқ-тартиботнинг ҳамма эътироф этган нормалари асосида иккала давлатнинг қонуний манфаатларини ҳисобга олиб, музокаралар йўли билан ҳал этиш халқаро тинчлик манфаатларига мос келган бўлур эди.

Кенгаш қатнашчилари Тинч океани жанубида ядро қуролидан холи зона вужудга келтирилишини табрикладилар, Корея ярим оролида тинчликни мустаҳкамлаш, Жануби-Шарқий Осиёдаги мавжуд барча можаролар ва муаммоларни сиёсий воситалар, музокаралар олиб бориш йўли билан, ҳар бир мамлакатнинг мустақиллигини, суверенитетини ҳурмат қилиш асосида ҳал этиш, жаҳоннинг шу районида яхши қўшничилик ва ҳамкорлик муносабатларини ривожлантириш халқаро хавфсизлик манфаатларига мувофиқ келган бўлур эди, деб қатъий ишонч билдирдилар. Афғонистонда миллий ярашга эришиш, унинг теварагидаги аҳволни шу мамлакатнинг ички ишларига ҳар қандай аралашувни тўхтатиш, унинг мустақиллиги ва суверенитетини ҳурмат қилиш асосида сиёсий йўл билан тезроқ бартараф этишга қаратилган йўл қўллаб-қувватланди. Сиёсий бартараф этиш доирасида Афғонистондан совет қўшинларини олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги Совет — Афғонистон аҳдномасини тезроқ амалга оширишдан манфаатдорлик изҳор қилинди.

Кенгашда вакиллари иштирок этган давлатлар Африка жануби халқларининг империализмга, мустамлакачиликка, ирқчиларнинг апартеид сиёсатига қарши кураши билан, Намибия халқининг СВАПО раҳбарлигида озодлик ва чинакам мустақиллик учун олиб бораётган кураши билан бирдам эканликларини таъкидладилар. Улар ЖАРнинг Ангола ва Мозамбик халқларига, бошқа қўшни мустақил давлатларнинг халқларига қарши агрессив ҳаракатларини қатъиян қоралайдилар.

Кенгаш қатнашчилари Марказий Америкадаги аҳволни сиёсий йўл билан адолатли бартараф этишга қаратилган куч-ғайратларни батамом қўллаб-қувватлашларини билдирдилар, Никарагуага қарши агрессив ҳуружлар тўхталишини, ҳар бир халқнинг ўз сиёсий ҳамда иқтисодий ривожланиш йўлини эркин ва ташқаридан ҳеч кимнинг аралашувисиз ўзи белгилаш ҳуқуқи эътироф этилишини талаб қилиб чиқдилар.

Кенгаш қатнашчилари дунёдаги иқтисодий аҳволнинг баъзи жиҳатларини, шу жумладан, заиф ривожланганликни бартараф этиш ҳамда янги халқаро иқтисодий тартиб ўрнатиш билан боғлиқ масалаларни кўриб чиқдилар. Шу масалалар юзасидан ҳужжат қабул қилинди, бу ҳужжат босиб чиқарилади.

11. Кенгашда иттифоқчи социалистик давлатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш тўғрисида муфассал фикрлашиб олинди. СМКнинг Будапешт кенгашидан кейин ўтган вақт мобайнида ташқи ишлар министрлари комитети билан мудофаа министрлари комитетининг ишига ижобий баҳо берилди, уларнинг бундан буёнги вазифалари белгилаб олинди.

Варшава Шартномаси доирасида баҳамжиҳат ҳаракат масалаларини муҳокама қилиш чоғида кенгаш қатнашчилари ташқи сиёсат соҳасидаги ҳамкорликка яна ҳам кўпроқ жўшқинлик бағишлаш, унинг механизмини янада такомиллаштириш, иттифоқчи давлатлар ўртасидаги сиёсий муносабатлар системасида тенг ҳуқуқлилик ва ўзаро масъулият принципларига қатъий риоя этиш керак, деган фикрни билдирдилар. Улар ўзаро келишиб олинган ташқи сиёсий йўлни амалга ошириш манфаатларини кўзлаб, халқаро ишларда ҳар бир иттифоқчи давлатнинг активлиги ва ташаббускорлигини кучайтириш муҳим, деб ҳисоблайдилар.

Шу мақсадда Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг вакилларидан иборат составда жорий ўзаро ахборот бериб турувчи кўп томонлама группани тузиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Қуролсизланиш масалалари юзасидан Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг махсус комиссиясини тузишга ҳам қарор қилинди. Бу комиссия қурол-яроғларни чеклаш ва қуролсизланиш, айниқса, ядровий қуролсизланиш масалаларига доир фикрлашиб олиш ҳамда ахборот айирбошлаш, жумладан, иттифоқчи давлатларнинг ташаббусларини муҳокама этиш ва бу соҳада биргаликдаги таклифларни ишлаб чиқиш учун ташқи ишлар министрликлари ҳамда мудофаа министрликларининг вакилларидан иборат составда бўлади. Комиссиянинг тузилиши Варшава Шартномасида қатнашувчи барча давлатларнинг қурол-яроғларни чеклаш ва қуролсизланиш соҳасида сарфланаётган биргаликдаги куч-ғайратларда яна ҳам активроқ иштирок этишларига кўмаклашиши лозим.

Сиёсий Маслаҳат Комитети Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Бирлашган Қуролли Кучлари бош қўмондонининг қўмондонлик бажарган амалий ишлар тўғрисидаги докладини тинглади ва тегишли қарор қабул қилди.

Кенгаш дўстлик ва ўртоқларча ҳамкорлик вазиятида ўтди. У муҳокама этилган барча масалалар юзасидан фикрлар бирлигини намойиш этди.

Кенгаш ўтказилган мамлакат сифатида Германия Демократик Республикаси кенгаш ҳужжатларининг бошқа давлатлар ва халқаро ташкилотлар ўртасида тарқатилишини таъминлайди.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий Маслаҳат Комитетининг навбатдаги кенгаши Варшавада ўтказилади. Польша Халқ Республикасининг вакили, ташқи ишлар министрининг ўринбосари Генрик Ярошек навбатдаги муддатга Сиёсий Маслаҳат Комитетининг бош секретари этиб тайинланди.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг

ҲАРБИЙ ДОКТРИНАСИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми Боши биринчи бетда).

Бешинчидан. Европанинг турли регионларида ва жаҳоннинг бошқа районларида ядровий, химиявий қуроллардан холи зоналарни, шунингдек, қурол-яроғлар камроқ тўпланган ва ишонч оширилган зоналарни вужудга келтириш, ўзаро асосда Европада ҳарбий ишонч чораларини амалга ошириш ҳамда жаҳоннинг бошқа районларида, шунингдек, денгизлар ва океанларда мана шундай чоралар тўғрисидаги аҳдлашувларга эришиш. Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ва Шимолий Атлантика иттифоқига аъзо мамлакатларнинг ҳарбий куч ишлатишдан ўзаро воз кечиши ҳамда тинчлик муносабатларини сақлаб туриш мажбуриятларини қабул қилиш, бошқа давлатларнинг территориясида ҳарбий базаларни тугатиш; қўшинларни миллий чегаралар доирасига олиб чиқиб кетиш, икки ҳарбий иттифоқнинг бир-бирига бевосита яқин турган зонадан қурол-яроғларнинг энг хатарли ҳужум турларини ўзаро олиб кетиш, шунингдек, мазкур зонада қуролли кучлар ва қурол-яроғлар жамланишини келишиб олинган энг кам даражагача озайтириш.

Олтинчидан. Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Европанинг бир-бирига қарама-қарши турган ҳарбий блокларга ажралиши давом этаётганлигини нонормал ҳол, деб ҳисоблаб, Шимолий Атлантика иттифоқи билан Варшава Шартномаси бир вақтнинг ўзида тарқатиб юборилишини ва биринчи қадам сифатида уларнинг ҳарбий ташкилотлари тугатилишини, пировард натижада кенг қамровли халқаро хавфсизлик системаси вужудга келтирилишини талаб қилиб чиқмоқдалар.

* * *

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Шимолий Атлантика иттифоқига аъзо бўлган давлатларга ҳар иккала иттифоқнинг ҳарбий доктриналарини қиёслаб кўриш, уларнинг характерини таҳлил этиш, неча йиллар мобайнида тўпланиб қолган ўзаро гумонсираш ва ишончсизликка барҳам беришни, бир-бирларининг муддаоларини яхшироқ тушунишга эришишни, ҳарбий блокларнинг ва уларда қатнашувчиларнинг ҳарбий концепциялари билан доктриналари мудофаа асосларига таянишини таъминлашни назарда тутиб, мана шу ҳарбий доктриналар бундан буёнги эволюциясининг йўналишларини биргаликда кўриб чиқиш мақсадида маслаҳатлашувлар ўтказишни таклиф қиладилар.

Қурол-яроғларнинг айрим турлари ҳамда қуролли кучлар юзасидан вужудга келган номутаносибликлар ҳамда олдинга ўтиб кетган томоннинг ортиқча қисмини камайтириш тобора пастроқ даражани қарор топтиришга олиб келишини англаган ҳолда ана шундай камайтиришлар асосида номутаносибликларни бартараф этиш йўлларини излаб топиш ҳам маслаҳатлашувлар мавзуси бўлиши мумкин эди.

Шартномада қатнашувчи социалистик давлатлар ҳар иккала томон мамлакатлари ҳарбий мутахассисларининг иштироки билан бундай маслаҳатлашувларни обрў-эътиборли экспертлар даражасида ўтказишни таклиф қиладилар. Улар бундай маслаҳатлашувларни 1987 йилдаёқ ўтказишга тайёрдирлар. Маслаҳатлашувлар Варшавада ёки Брюсселда ёҳуд ана шу шаҳарларнинг ҳар бирида навбати билан ўтказилиши мумкин бўлур эди.

Болгария Халқ Республикаси номидан
Тодор ЖИВКОВ
Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Болгария Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси

Венгрия Халқ Республикаси номидан
Янош КАДАР
Венгрия Социалистик Ишчи партиясининг Бош секретари

Германия Демократик Республикаси номидан
Эрих ХОНЕККЕР
Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Германия Демократик Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси

Польша Халқ Республикаси номидан
Войцех ЯРУЗЕЛЬСКИЙ
Польша Бирлашган Ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Польша Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси

Руминия Социалистик Республикаси номидан
Николае ЧАУШЕСКУ
Руминия Коммунистик партиясининг Бош секретари, Руминия Социалистик Республикасининг Президенти

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи номидан
М. С. ГОРБАЧЕВ
Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари

Чехословакия Социалистик Республикаси номидан
Густав ГУСАК
Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Чехословакия Социалистик Республикасининг Президенти

Берлин, 1987 йил 29 май.

КОНГРЕСС ОЧИЛДИ

Ер юзини ядро қуролидан халос қилиш — бемалол эришса бўладиган мақсаддир. «Ядро урушининг олдини олиш учун курашувчи жаҳон врачлари» ҳаракати VII халқаро конгрессининг қатнашчилари ақл-идрок телбаликдан ғолиб келади, Ер юзида «сўнгги эпидемия» тарқалмайди, деган тўла ишонч билан Москвада йиғилдилар. Дунёнинг 55 мамлакатидан келган икки мингдан ортиқ вакил қатнашаётган бу анжуман 29 май куни мамлакатимиз пойтахтида очилди.

Конгрессни унинг президенти, СССР Медицина фанлари академиясининг академиги М. И. Кузин очди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг врачлар анжуманига йўллаган табрикномасини конгресс делегатлари ва меҳмонлари зўр эътибор бериб тингладилар. Табрикномани КПСС Марказий Комитетининг секретари А. Ф. Добринин ўқиб эшиттирди.

Шундан кейин «Ядро урушининг олдини олиш учун курашувчи жаҳон врачлари» ҳаракати ижроия комитетининг секретари Д. О. Пасторе (АҚШ) бир қанча халқаро ташкилотларнинг раҳбарларидан, барча беш қитъадаги кўпгина давлат ва ҳукумат бошлиқларидан анжуман номига келган кўпдан-кўп табрикномаларни ўқиб эшиттирди.

СССР соғлиқни сақлаш министри, академик Е. И. Чазов «Ядро қуролини йўқ қилиб ташлаш — врачлар ҳаракатининг мақсади» мавзуида доклад қилди.

XXI асрга қадар ядровий қуролсизланишнинг Совет Иттифоқи таклиф этган новаторларча ва кенг қамровли плани, деб таъкидлади сўнгра нотиқ, инсониятни ўзини ўзи қиришдан халос қилишдек реал истиқболни очиб берди. Ҳозирги дунё аввало янгича фикрлашга, барча мамлакатларнинг бир-бирига ўзаро боғлиқлигини тан олишга муҳтождир.

Ҳаракатнинг ҳамраиси, АҚШдаги Гарвард университети кардиология профессори Б. Лаун ҳам сўзга чиқди. Демократ-сенатор А. Гор (АҚШ) конгресс қатнашчиларини табриклаб, нутқ сўзлади.

Сўнгра Халқаро врачлар ҳаракатининг мукофотларини топшириш маросими бўлди. Халқаро вазиятни соғломлаштиришга қўшган ҳиссаси учун АҚШнинг таниқли савдо-саноат доиралари вакили ва жамоат арбоби А. Хаммерга фахрли мукофотлардан бири топширилди.

(ТАСС).

КОМСОМОЛ ВА ҚАЙТА ҚУРИШ

30 май куни Тошкентда бўлиб ўтган Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг II пленумида ВЛКСМ XX съезди якунлари ва унинг қарорларини бажариш юзасидан республика комсомол ташкилотларининг вазифалари муҳокама қилинди. Пленум қатнашчилари Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Н. Носировнинг докладини муҳокама қилдилар.

Пленум қатнашчилари ўз нутқларида таъкидлашганидек, Бутуниттифоқ комсомоллари анжумани ёшлар партия ва халқ олдидаги ўз масъулиятларини теран тушунаётганликларини, йигит-қизлар мамлакат иқтисодий, сиёсий ва маънавий ҳаётининг барча жиҳатларини янгилашда фаол иштирок этишга шай турганликларини намойиш этди. Съезд қабул қилган қарорлар оддий комсомол аъзоларининг ташаббусини ривожлантириш, союз ичидаги демократияни кенгайтириш учун реал имкониятлар очди. Республика комсомол ташкилотида қайта қуриш жадаллашиб бормоқда, ёшлар билан тарбиявий ишлар олиб боришга янгича ёндашувлар, барча комсомол звенолари ишини яхшилаш йўллари қидирилмоқда.

Аммо ҳозиргача кўпчилик комсомол комитетларининг ишидаги бюрократик методлар, янгича ишлашга уқувсизлик, баъзан эса янгича ишлашни хоҳламаслик ҳоллари кўриниб қолмоқда. Ҳали ҳам кўпгина ёшлар орасида хотиржамлик, бепарволик ва зерикиш кайфияти ҳукм сурмоқда. Пленумда социал-иқтисодий ўзгаришларни жадаллаштиришда, маданиятни, илм-фанни ривожлантиришда ёшларнинг ролини ошириш зарурлиги таъкидланди. ВЛКСМнинг меҳнат қилаётган ҳар бир аъзоси оғизда эмас, балки амалда ташаббускор, ижодкор ва новатор бўлиши керак. Комсомол етакчиларининг вазифаси ёшларни янги, қизиқарли ишларга рағбатлантиришдан, ягона тўғри ҳаёт йўлини танлаб олишда уларга ёрдам беришдан иборат. Комсомолнинг халқ хўжалиги энг муҳим тармоқлари ва қурилишларига оталиғи механизми ҳали яхши йўлга қўйилмаган. Бундай оталиқ чорвачилик учун озуқа тайёрлаш ишида, жўхорикорликда ва пахтачиликда ўзини оқламади.

Республика халқ хўжалиги учун кадрлар тайёрлаш, мактаб ислоҳотини амалга ошириш, олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуришда республика комсомоли олдида катта вазифалар турибди.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудири П. В. Догонкин нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

Автомобиль хўжалигига ғамхўрлик ва эътибор

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ТРАНСПОРТ, ЙЎЛ ХЎЖАЛИГИ ВА АЛОҚА ДОИМИЙ КОМИССИЯСИ МАЖЛИСИДАН

Республика автомобиль йўллари қурилиши ва улардан фойдаланиш министри Р. Р. Юнусовнинг 29 май куни доимий комиссия мажлисидаги ҳисоботига қараганда, тармоқдаги ишнинг аҳволи унча ташвишли эмас. Ўтган йили бир қанча кўрсаткичлар бўйича план бажарилди. Бошқарув структураси такомиллаштирилмоқда — 45 бўлинма негизида 19 та йириклаштирилган ташкилот тузилди. Автомобиль йўллари қурилиши ва улардан фойдаланиш министрлиги корхоналарида айрим техникавий янгиликлар жорий этилмоқда.

Аммо Р. Р. Юнусовнинг гаплари депутатларни қаноатлантирмади. Мажлис кун тартибидаги масалалар, яъни КПСС XXVII съезди қарорлари асосида министрлик хўжалик механизмини такомиллаштириш, ўз қарамоғидаги корхоналар фаолиятининг самарадорлигини ошириш, фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этиш юзасидан қандай иш олиб боряпти, деган саволларга министр ишонарли жавоб бера олмади. Тармоқ фаолиятидаги жуда кўп камчиликларни у «объектив» сабаблар билан оқлашга ҳаракат қилди.

— Агар иш шунчалик яхши бўлса, — деди ўз нутқида депутат Э. А. Азаматов, — у ёки бу қишлоқ билан район ўртасида аниқ транспорт алоқаси йўқлиги хусусида меҳнаткашлардан нега бунча кўп шикоятлар тушмоқда? Йўлларнинг аҳволи, баъзан эса умуман йўлларнинг йўқлиги автобус қатновини йўлга қўйишга халал бермоқда. Масалан, Навоий областини олиб кўрайлик, йўлларнинг ёмонлиги сабабли ҳар тўрт хўжаликнинг бирига автобус мунтазам қатнамайди. Бу муаммо, ҳатто пойтахт областида ҳам ҳал этилмаган — бу ерда шундай қишлоқлар борки, улардан катта йўлга ёки темир йўл станциясига келиш мушкул.

Депутатлардан И. А. Шигильчева, А. Г. Кузькин, В. Г. Дурова, С. И. Шумский, Э. Ғ. Ғафуржонов республика Автомобиль йўллари қурилиши ва улардан фойдаланиш министрлиги ўз фаолиятини КПСС XXVII съезди қарорлари асосида суст қайта қураётганлигини таъкидладилар. Ўтган йили қурилиш-монтаж ишлари плани бажарилмади. Бундай ишлар ҳажми, ҳатто 6 процент камайиб кетди. Йўлларни ва иншоотларни капитал ремонт қилиш топшириғи ҳам бажарилмади. Хўжалик механизмини такомиллаштириш меҳнат унумдорлигининг ошишига таъсир этмади. Ана шу кўрсаткични ўстириш планларини ҳар беш йўл ташкилотининг бири уддалай олмади.

Министрлик корхоналарида интизом ва меҳнатни ташкил этиш даражаси ниҳоятда паст. Техникадан мутлақо қониқарсиз фойдаланилмоқда.

Фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этиш юзасидан иш мутлақо олиб борилаётгани йўқ. Ўтган йили фан ва техника тараққиёти плани бажарилмади. Қурилиш-монтаж ишларида ҳар уч кишининг бири қўл меҳнати билан банд. Министрлик корхоналарини хўжалик юритишнинг янги шароитларига ўтказиш суръатлари етарли эмас.

Депутатлар ўз нутқларида тармоқдаги кўпчилик бошқармалар ва ташкилотларнинг раҳбарлари сон кўрсаткичлари кетидангина қувиб, ҳар қандай қилиб бўлса ҳам планни бажаришга интилиб, эскичасига ишлаётганликларини таъкидладилар.

Министрлик раҳбарларининг хотиржамлиги ва сусткашлиги оқибатида республикадаги кўпгина автомобиль йўллари ва уларни ремонт қилиш сифати ҳозирги талабларга жавоб бермайди. Мажлисга тайёргарлик кўриш давомида доимий комиссия аъзолари ҳайдовчилар билан учрашдилар ва йўлларнинг аҳволи ҳақида уларнинг фикрини сўраб билдилар. Ана шу маълумотларни жамлаб қуйидагича хулоса чиқариш мумкин: бир қанча жойларда машина қатнови ҳозиргача ҳам авария хавфини туғдирмоқда.

Доимий комиссия ўз қарорида республика Автомобиль йўллари қурилиши ва улардан фойдаланиш министрлиги фаолиятидаги жиддий камчиликларни таъкидлади. Министрлик раҳбарларига ана шу камчиликларни бартараф этиш юзасидан аниқ тадбирларни амалга ошириш тавсия этилди.

(ЎзТАГ).

ЁШ МЕЪМОРЛАРНИНГ МУАММОЛАРИ

30 май куни Тошкентда Ўзбекистон Архитекторлар союзининг III пленуми бўлиб ўтди. Пленум КПСС XXVII съезди қарорларини бажариш юзасидан республика ёш архитекторлари олдида турган вазифаларга бағишланди.

Гарчи ёш меъморлар амалда республикадаги барча уй-жой-граждан ҳамда саноат объектларини барпо этишда иштирок қилаётган бўлсалар ҳам, аммо 70-йилларда бошланган ижодий активликда чекланиш архитектура муҳитига ҳам таъсир ўтказди. Кўпчилик ёш мутахассислар асосан ижодга алоқаси бўлмаган бир турдаги иш билан шуғулландилар: уларнинг бир қисми ўз ижодий имкониятларини рўёбга чиқаришдан умидини узиб қўйди. Натижада меъмор меҳнатининг қадри тушиб кетди, бир қанча истеъдодли архитекторлар бошқа соҳаларга ўтиб кетишди. Бу эса кўпгина область ва район марказларида архитектор кадрларнинг ниҳоятда етишмаслигига олиб келди.

Пленум ана шу салбий ҳодисаларга принципиал баҳо бериб, ижодкор ёшларнинг активлиги ўсиб бораётганлигини, уларнинг социал муаммоларга қизиқиши ўсаётганлигини, қайта қуриш шароитларида ёш мутахассислар ўзларининг гражданлик позицияларини яхши тушуниб олаётганликларини таъкидлади.

Ижодий конкурслар ёшлар учун рағбатлантиришнинг энг муҳим формасидир. Пленумда сўзга чиққан нотиқлар шу йилнинг ўзидаёқ республикадаги барча лойиҳа ташкилотларида энг йирик объектлар лойиҳаси билан бирга, шаҳар ва қишлоқларни қуришда муҳим роль ўйновчи объектлар лойиҳаси учун ҳам конкурс системасини жорий этишни талаб қилдилар.

Тошкент политехника институтининг архитектура факультетидаги аҳвол қаттиқ танқид қилинди, бу ерда мутахассислар тайёрлаш сифати паст. Республикада архитектура таълимини қайта қуриш йўналишлари белгиланди.

Пленумда танқидни, ошкораликни кучайтириш, ижодий негизларни мустаҳкамлашга кенг йўл очиш зарурлиги таъкидланди. Лойиҳа бўлинмаларига раҳбарлар сайловини кенгроқ жорий этиб, бу лавозимларга ижодкор ёшларни дадил кўтариш таклиф қилинди.

Ўзбекистон Архитекторлар союзининг ҳар йили бериладиган фахрий мукофоти — «Йилнинг энг яхши лойиҳаси ва объекти учун» медалини таъсис этиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

• *Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги шарафига*

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ — АДАБИЁТЛАР ДЎСТЛИГИ

ЗАМОН ВА ИЖОД ҲАҚИДА МУЛОҚОТ

Ангренга борган Ўзбекистонда совет адабиёти кунлари қатнашчилари билан китобхонлар ўртасида бугунги воқелик, қайта қуриш йўллари ва вазифалари тўғрисида жонли мулоқот бошланиб кетди. Шахтёрлар ва энергетиклар шаҳри Москва, Ленинград, қардош республикалардан келган меҳмонларни шодиёна кутиб олди.

Шундай учрашувлардан бири шаҳар марказий кутубхонасида ишчилар, қурувчилар, муаллимлар, экономистлар, турли касб вакилларини бирлаштирган адабиёт клубининг аъзолари билан бўлиб ўтди. Бу кишилар учун адабий ижод ҳаётий муҳим эҳтиёжга айланган.

— Яқинда Бойқўнғирда бўлдим, — деди москвалик шоир Алексей Чупров. — Поёнсиз космик олисликлар йўли бошланадиган ўша жойда Ер куррамиз ҳар ҳолда унча катта эмаслиги ва нима учун уни ҳамма чоралар билан асраб қолиш — инсоният цивилизацияси бешиги мажақланишига йўл қўймаслик, уни мудҳиш фалокатдан сақлаб қолиш кераклигини, айниқса, яққол англаб етдим. Ана шу курашда аскарми, ишчими, деҳқонми, ёзувчими — ҳар ким ўз ўрнини равшан аниқлаб олмоғи керак.

Ўтган урушнинг даҳшатли йилларида А. Чупровни, шунингдек, кўчириб келтирилган яна икки юз минг болани Ўзбекистон ўз бағрига олганди. У Тошкент яқинидаги Тўйтепада яшаган ва бу диёрга фарзандлик миннатдорчилигини қалбида ҳамиша сақлаб қолган. У ўзининг янги шеърларини шу Тўйтепага бағишлаган. Учрашув қатнашчилари шу шеърларни тингладилар.

Москваликлардан О. Хлебников ва А. Каникин, ленинградлик В. Рецептер, украиналик Н. Братан, литвалик П. Кейдошюс, белоруссиялик В. Некляев, қозоғистонлик М. Шаханов, тожикистонлик З. Отауллаева йиғилиш аҳлини янги асарлари билан таништирдилар. Бу йил ўзининг йигирма беш йиллигини нишонлаётган адабиёт клубининг қатнашчилари ҳам ўз асарларини сўз усталарига ўқиб бердилар.

Ёзувчилар сув тошқинидан жабрланган Пискент ва Ғалаба районларини бориб кўрдилар. Бу ерда улар офат зарбалари айниқса, кучли бўлган Бўрижар қишлоғилик Лидия Тимофеевна Маркелованинг ҳикоясини тингладилар. Маркелова ўғли Виталий билан бирга бошланаётган фалокатни биринчи бўлиб сезганлар ва кўп ўйлаб ўтирмай, уй шиппагида кўчага югуриб чиқиб, қўшниларини огоҳлантиришга киришганлар. Сув уриб йиқитганлиги туфайли битта хонадонгагина етиб улгурмаганлар. Хуллас, орадан бир неча минут ўтгач, уларнинг уйи ўрнида кўл пайдо бўлган.

Офат тазйиқига бардош берганлар билан ўтказилган суҳбатлар ахлоқий ва маънавий мустаҳкамликни тарбиялашда, пухта характерли марду майдон кишиларни камол топтиришда адибларнинг масъулияти тўғрисидаги катта гапларга айланиб кетди.

— Бу мавзу битмас-туганмасдир, — деди Ўзбекистон халқ ёзувчиси Туроб Тўла. — Мавзуга юзаки эмас, балки ҳаққоний, ҳалол ёндашмоқ муҳимдир. Улуғ Октябрь Советлар мамлакати барча ёзувчиларини ягона аҳил оилага бирлаштирди. Адибларнинг ҳар хил тиллардаги сўзлари одамларнинг қалбларига етиб бориши, уларнинг виждонини, гражданлик фаоллигини қўзғатиш лозим. Бу — бизнинг бурчимиздир.

Адиблар борган Ғалаба районидаги «Огонёк» совхози аҳил интернационал оила тимсоли бўлиб қолди. Бу хўжаликда руслар, ўзбеклар, татарлар, қозоқлар, немислар ва бошқалардан иборат 26 миллат вакиллари ёнма-ён туриб, меҳнат қилмоқдалар. Совхоз аъзолари узум, ўрик, шафтолидан мўл ҳосил олишдан ташқари, ўз аҳилликлари билан ҳам шуҳрат қозонганлар.

— Тошкент области диёридаги учрашувлар ёзувчиларни ҳаёт билан янада кўпроқ яқинлаштиради, — деди СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг аъзоси К. Скворцов. — Биз ўзимиз учун кўп янгиликлар олдик ва бу ўлка ажойиб кишиларга нақадар бойлигига яна бир карра ишонч ҳосил қилдик.

● Республикамизда ўтаётган кўп миллатли совет адабиёти кунларининг қатнашчилари Сирдарё районидаги «Ленинград» колхозида бўлдилар. Суратда: адиб И. Яган, хўжалик бригадири А. Каримов, литвалик шоир-таржимон П. Кейдошюс ва ленинградлик ёзувчи В. Воскобойников теплица комбинатида.

В. ВТЮРИН фотоси (ЎзТАГ).

СОВЕТ ШЕЪРИЯТИ КЕЧАСИ

Охунбобоев номли Андижон область ўзбек музикали драма ва комедия театрида ўтказилган совет шеърияти кечасида кўп тилларда сўзлар эшитилиб турди. Бу ерда Ўзбекистонда совет адабиёти кунларида қатнашаётган ёзувчиларнинг область маркази меҳнат коллективларининг вакиллари, студент ёшлар ва ижодкор зиёлилари билан учрашуви бўлди.

Москваликлардан Леонид Латинин, Дмитрий Сухарев ва Тамара Жирмунская, ўзбек шоири Абдулла Орипов ва туркман Худойберди Дурдиев, белоруссиялик Таиса Бондарь ва қирғизистонлик Алимкан Дегенбаева ҳамда бошқа таниқли адиблар Ватан ва тинчлик тўғрисидаги, халқлар ўртасида дўстлик ва совет кишисининг бунёдкорлик меҳнати ҳақидаги янги шеърларини ўқиб бердилар. Кўпгина асарлар Ўзбекистонга бағишланган эди. Дмитрий Сухаревнинг «Уруш даврида ўтган болалик» туркумидаги шеърлари йиғилганларга жуда маъқул бўлди. Бу шеърларда автор Улуғ Ватан уруши йилларида бошидан кечирганлари тўғрисида ҳаяжон билан ҳикоя қилади. Ўшанда республиканинг кўпгина аҳолиси ўзида бор нарсаларнинг ҳаммасини фашистлар босиб олган шаҳар ва қишлоқлардан келган одамлар билан баҳам кўрган эди.

Совет шеърияти кечасида андижонлик шоирларнинг шеърлари ҳам янгради.

ГЎЗАЛ ДИЁР МАДҲИ

Меҳмонларни қўшиқсиз кутиб бўладими? Йўқ, албатта. Ўзбекистонда совет адабиёти кунларининг қатнашчилари Наманганга етиб келишган куни Чортоқ районидаги «Фарғона» боғдорчилик-узумчилик совхозида меҳмон бўлдилар. Қўшни Қирғизистонга бориладиган йўл шу хўжалик орқали ўтади. Фрунзелик шоира А. Дегенбаева ўзининг «Дўстлик йўли» шеърини айни шу ерда биринчи бор ўқиб берганлиги рамзий аҳамиятга молик эди. Мамлакатлар, республикалар, областларни чегара ажратиб туради, аммо энг азиз инсоний муштараклик бўлмиш дўстлик чегарани билмайди, дейилади унинг шеърида.

Москвалик шоира Тамара Жирмунскаянинг сўзлари ҳам шу фикрни тасдиқлади. У даҳшатли уруш йилларида Тошкент уни ва бошқа минглаб тенгқурларини нақадар самимий кутиб олганлиги, зилзиладан кейин бу шаҳарга қандай туйғулар билан иккинчи марта келганлигини тўлиб-тошиб гапирди. Ўзбекистон диёрига бу галги — учинчи келишим ўз шеърларимда мадҳ этган шу қадимий диёрга нисбатан қайноқ туйғуларимни янада мустаҳкамлади, деди у.

Боғбонлар ленинградлик шоир Ю. Шесталовнинг шеърини диққат-эътибор билан тингладилар. Белоруссиялик шоира Т. Бондарь, ўзбек ёзувчиларидан И. Раҳим, И. Маҳмуд ҳам деҳқонлар ҳузурида сўзга чиқдилар.

ОКТЯБРЬ ВА СОВЕТ ШАРҚИ АДАБИЁТИ

Улуғ Октябрь Совет Шарқи адабиёти ривожига қандай таъсир ўтказди? Октябрь революциясининг 70 йиллигига бағишланиб 29 май куни Тошкентда бўлиб ўтган илмий-назарий конференция қатнашчилари шу мавзуни муҳокама қилдилар.

Конференцияни Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Комил Яшин очди. Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистоннинг таниқли олимлари, адабиётшунослари миллий адабиётлар тараққиёти проблемалари хусусидаги баъзи тадқиқотларни кўриб чиқдилар, ёзувчиларнинг коммунистлар образи ёритилган Октябрь мавзуига бағишланган янги асарлари тўғрисида ахборот бердилар.

Шу куни республика Фанлар академиясининг А. С. Пушкин номли тил ва адабиёт институтида ўзбек совет адабиёти ва театри асосчиси Ҳамза тўғрисидаги, ўзбек драматургияси ва романининг совет давридаги ривожланишининг асосий тенденциялари ҳақидаги ахборотлар тингланди. Ўзбекистоннинг шарқшунос олимлари Улуғ Октябрнинг хорижий Шарқ адабиётига таъсири тўғрисида сўзлаб бердилар. Улар Вьетнам поэзияси, ҳозирги замон афғон поэзияси, Ҳиндистон ва араб мамлакатлари адабиёти, шунингдек, Эроннинг прогрессив прозаси соҳасидаги тадқиқотлари билан таништирдилар.

(ЎзТАГ).

• *БУГУН — ХИМИКЛАР КУНИ*

ДАВРГА ҲАМОҲАНГ СУРЪАТ

Олмалиқ химия заводи. «Аммофос-2» цехи. Фосфорли ўғит — аммофос ишлаб чиқариш технологияси билан таниш бўлмаган киши бу жараённи ҳайратланиб кузатади. Нейтраллаштириш бўлинмасидан қувурлар орқали суюқ фосфор кислотаси етказиб беряпти. Бу ишларга аппаратчи Н. Елисеева бош-қош. Яна бошқа қувурлардан суюқ аммиак оқиб турибди. Аппаратчи Л. Пак ўрнатилган ўлчов приборларидан бир лаҳза ҳам кўзини узмайди.

Цех марказидаги катта резервуарда ҳар иккала суюқлик аралашиб реакцияга киришяпти. Аппаратчи С. Федеров бу ерда ҳосил бўлган дастлабки хом ашё намини қочириш юмушларига масъул. Ана шу хом ашё босим билан пуркаб БГС ўтхонасига йўналтирилади. Г. Муҳамедова ва М. Зинатулина энг қизиқ жараён — суюқ кислоталарнинг донадор аммофос ўғитига айланиш участкасида тиним билмайди. Қисқа қилиб айтганда, конвейер бошидаги суюқ кислоталар унинг охирида — транспортёр лентаалари орқали донадор кристалл бўлиб оқаяпти. Ана шу кристалл ўғитлар ҳозир ҳар қачонгидан ҳам зарур.

— Яқинда завод коллективига яна бир шарафли ҳамда масъулиятли вазифа топширилди, — дейди цех смена мастери Г. Цой. — Май—июль ойларида пландан ташқари 6 минг тонна аммофос тайёрлашимиз керак. Қатор район экин майдонлари сув тошқинидан зарар кўрган. Шу боисдан ҳам уларнинг ҳосилдорлигини ошириш учун қўшимча фосфор ўғитлари зарур бўлади. Демак, ҳар ойда қўшимча 2 минг тонна маҳсулот тайёрлашимиз керак. Май ойи топшириғи шараф билан бажарилди. Келгуси ойларда ҳам ишончни тўла оқлаймиз.

Смена мастерининг бу гапларига ишонмаслик мумкин эмас. Коллективдаги ишчанлик муҳити ҳам шундан далолат бермоқда. Ҳаракатга яраша баракат ортаётганлиги пировард натижанинг юқори бўлишига ундамоқда. Ўтган йилнинг III квартали якунларига кўра завод СССР Минерал ўғитлар министрлиги корхоналари ўртасидаги социалистик мусобақада 2-ўринни эгаллади. Шунга асосан қатор цехлар моддий ва маънавий рағбатлантирилди. Бу эса ишчиларни янада юқори марраларга руҳлантирди. IV квартал иш натижасига кўра министрлик кўчма Қизил байроғи ва 34 минг сўмлик 1-мукофоти ҳам олмалиқликларга тегди.

Худди шу пайтда заводнинг тўртинчи навбати — фосфор кислотаси тайёрлаш корпуси қурилиши ниҳоясига етиш арафасида эди. Уни барвақт фойдаланишга топшириш жуда муҳим. Чунки аммофос тайёрлаш учун асосий хом ашё — фосфор кислотаси зарур бўлади. Қолаверса, яқин кунларда биринчи навбат иши тўхтатилиши керак. Чунки у 1969 йилдан бери бетўхтов ишлаяпти. Қурилмалар ҳам маънавий, ҳам жисмонан эскириб кетди. Шуни тушунган химиклар муддатидан илгари дастлабки тонна хом ашёни етказиб бердилар: 4-навбат 2 ой барвақт лойиҳа қувватига етказилди. Министрликнинг 12 минг сўмлик мукофоти яна олмалиқликларга тегди.

Ҳозир биринчи навбат иши тўхтатилган. У ерда реконструкция ишлари авжида. Янги, серунум, жаҳон стандарти талаблари даражасидаги қурилмалар ўрнатиляпти. Икки йил ичида бу ерда бир неча ўн миллион сўмлик реконструкция тадбирлари бажарилади. 1989 йилда у ҳам маҳсулот беради. Гарчанд у тўхтатилган бўлса-да, корхонанинг ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш кўрсаткичи камаймади. Агар 1986 йилда завод шартли 292, 7 минг тонна аммофос тайёрлаши пландаштирилган бўлса, 1987 йилда бу кўрсаткич шартли 325 минг тонна деб белгиланди.

Корхонанинг биринчи навбати тўхтатилган бир пайтда унинг планини ошириш тўғрими? Коллектив янада яхши ишлаши учун халақит бераётган камчиликлар, резервлар борми?

Бу саволга оддий аппаратчилар ҳам, цех бошлиқлари, раҳбарлар ҳам бир хил мазмунда жавоб беришди. Завод коллективи планни бемалол бажара олишига ишонади. Чунки биринчи навбат тўхтатилган бўлсада, тўртинчи навбат ишга тушди. У анча илгари лойиҳа қувватига етиб, биринчи навбатдагидан кўпроқ — йилига 136,4 минг тонна фосфор кислотаси беряпти.

Яхшироқ ишлаш резервлари, муаммоларга келсак — улар ҳам йўқ эмас. Хом ашёни етказиб беришда баъзан узилишлар бўлиб қоляпти. Бу камчиликни бартараф этиш учун уларни етказиб беришни ўз зиммасига олган корхоналар билан тузилган шартнома мажбуриятларига жиддийроқ бандлар киритиш зарур.

Бундан ташқари Пискент районида содир бўлган тошқин оқибатида заводга олиб келадиган темир йўл кўприги бузилиб кетди. Эндиликда Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг корхонага кириш йўли орқали хом-ашё келтиришга ҳаракат қилиняпти. Лекин комбинат йўли бу юмушсиз ҳам доим тирбанд. Демак, тегишли ташкилотлар билан келишилган ҳолда кўприкни тиклаш зарур. Шундагина илғор корхона ишига путур етмайди.

Завод хўжалиги билан танишиб бўлгач, партком секретари хонасига йўл оламиз. Мақсад — илғорлар билан танишиш, байрам арафасида улар номини таъкидлашдан иборат. Лекин секретарь Шарофиддин Асомов қоғозларни бирма-бир варақлаб, ҳеч кимни айта олмайди. Касаба союз комитетидаги масъул ўртоқлар ҳам, цех бошлиқлари ҳам елка қисиб жилмайиб чиқиб кетишади. Йўқ, улар илғорларни танимаганларидан, исм-шарифини билмаганларидан ҳижолат бўлишмаяпти. Аксинча, бундайлар жуда кўп. Завод деярли ҳар кварталда министрликнинг бир неча ўн минг сўмлаб мукофотини оляпти. Цехлардан юзлаб ишчилар фахрий ёрлиқ, қимматбаҳо совға ва пул мукофотларига тақдим этиляпти.

— Бу меҳнат ютуғимиз — ҳаммамизники, — дейди Ш. Асомов. — Шундай экан кимнидир ортиқча мақташ ҳам қийин. Лекин байрам арафасида донгдор ишчиларни таъкидлаб ўтиш яхши анъанага айланган. Ундайлар жуда кўп. Илғорларнинг сардори сифатида цех бошлиқлари А. Абдувоитов, Н. Абдураҳмонов, аппаратчилар — область «Электр» мукофотининг лауреати Г. Ильичева, Л. Шушкова, А. Гамезовларнинг номини алоҳида айтмаслик инсофдан бўлмас. Чунки улар ташаббускор, тадбиркоргина эмас. Улар касбдошларига намуна, мусобақада ғолиб кишилар.

Ҳа, корхонада пешқадамлар кўп. Улар бугун эгаллаган марра эртага норма бўлиб қолаётгани айниқса кўнгилли.

М. МИРАЛИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ АВТОМОБИЛЬ ТРЕСТИ:

— Янгиер шаҳрида истиқомат қилувчи Ў. Зокировнинг «Тошкент» автостанциясида йўловчиларга қониқарсиз хизмат кўрсатилаётганлиги тўғрисидаги аризаси кўриб чиқилди.

Молиявий камчиликларга йўл қўйганлиги ва йўловчига қўпол муомалада бўлганлиги учун кассир В. Ибрагимовага қаттиқ ҳайфсан берилди. Касса мудири О. Абдураҳмоновага назорат бўшаштириб юборилганлиги кўрсатиб ўтилди.

●

КИТОБ РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

— «Навбаҳор» совхозида яшовчи Б. Пўлатов ва Ш. Бобомуродовларнинг хати ўрганилди. Чимбой, Янгижилисув ва Болқонқайчили қишлоқларидаги водопровод линияси бир неча йиллар мобайнида ремонт қилинмаган. Совхоз дирекцияси ўз ишига совуққонлик билан қараганлиги учун бош электрик М. Тоғаевни вазифасидан бўшатди.

Камчиликларни бартараф этиш юзасидан чора-тадбирлар кўрилмоқда. Жумладан, 1987 йилда «Агрокоммунстройремонт» ташкилоти билан ўн минг сўмлик ремонт ишлари олиб бориш юзасидан шартнома тузилди.

●

ҚАШҚАДАРЕ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

— Муборак шаҳрида яшовчи М. Каримовнинг хатида уйларда иситиш ва канализация системалари қониқарсиз ишлаётганлиги кўрсатиб ўтилган эди. Текширишда ундаги фактлар қисман тасдиқланди.

Ҳақиқатан ҳам уйлар баъзи нуқсонлар билан фойдаланишга топширилган. Масалан, газ уланмаган. Ҳозирги вақтда бу камчиликларни бартараф этиш юзасидан зарур чора-тадбирлар кўрилмоқда.

Ишда нуқсонларга йўл қўйганликлари учун I-СМУ бош инженери А. Ким ва прораб И. Жемиловлар вазифаларидан бўшатилдилар.

●

ҚЎШКЎПИР РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

— Райондаги бир группа ўқитувчилар томонидан ёзилган хат кўриб чиқилди. Ҳақиқатан ҳам район «Мўл ҳосил учун» газетасининг 1987 йил 24 февраль сонида «Ҳарбий парад» мақоласи босилган. Мақола ва «Совет Ўзбекистони»га ёзилган мактуб редакциянинг ижодий коллективи йиғилишида ҳар томонлама муҳокама қилинди.

Хатога йўл қўйганликлари учун Б. Матқурбонов ишдан четлатилди, газета масъул секретари М. Тангрибергенов ва редактор А. Ражабовлар эса қаттиқ огоҳлантирилдилар.

• 1 июнь—Болаларни ҳимоя қилиш халқаро куни

БАХТЛИ БОЛАЛИК

А. ТУРАЕВ фотоси.

Набирангиз Ҳуриман

Ғоҳ нолиб қолар бувам:
— Қарилик экан ёмон.
Иш-да овунай десам
Қўлларимда йўқ дармон.

— Буважон, бўлманг диққат,
Мен сизнинг қўлингизман.
Айтинг, қандай хизмат бор,
Мен жону дилингизман.

— Зерикаман барибир,
Қандоқ қиламан ахир!
Қалтирар оёқ қурғур,
Юролмай қолдим охир.

— Бува, ўйламанг қиттай,
Оёғингиз — мен ўзим.
Қаерга бориб келай!
Учай шамолдан ўзиб.

— Танимадим,
Сен кимсан,
Холми, Дилбар, Нурисан!
— Набирангиз Ҳуриман.
Кўзингизнинг нуриман.

Эҳ, орзулар, орзулар

(ҚЎШИҚ)

Бериб олам-олам куч,
Тинчимайсиз сира, ҳеч,
Сизни дейман эрта-кеч,

Келмас кўзга уйқулар,
Эҳ, орзулар, орзулар.

Кўнглимдаги қувончим,
Сиз умидим, ишончим,
Бўлиб дилга йўлбошчим

Бахш этасиз туйғулар,
Эҳ, орзулар, орзулар.

Сиз толиқмас қанотим,
Сиз бор қизиқ ҳаётим,
Дадил ташлайман одим,

Дилга тушган ёғдулар,
Эҳ, орзулар, орзулар.

Қўлингиздан тутарман,
Тўсиқлардан ўтарман
Сизга аниқ етарман,

Меҳнатимга кўзгулар,
Эҳ, орзулар, орзулар.

РАУФ ТОЛИБ.

ОЛТИН МЕДАЛЬ МУБОРАК

Совет дўстлик жамиятлари союзининг болалар ва ўсмирлар учун адабиёт ҳамда санъат арбоблари уюшмаси Лев Толстой номли халқаро олтин медаль таъсис этган эди. Бу мукофот билан бутун дунёда болаликни ҳимоя қилувчи атоқли кишилар тақдирланади.

Уюшма Болаларни ҳимоя қилиш халқаро куни арафасида биринчи лауреатларнинг номларини эълон қилди.

Мукофотланганлар орасида СССР Медицина фанлари академиясининг чет эллик аъзоси, АҚШлик олим Альберт Сэбин, швед адибаси Астрид Линдгрен ҳамда Тошкентдаги 22-болалар уйи директори Антонина Хлебушкиналар бор.

Ўсиб келаётган ёш авлодни тарбиялаш ишига катта ҳисса қўшганликлари учун уюшманинг собиқ президентлари: Сергей Михалков ва марҳума Агния Бартолар ҳам шу медаль билан мукофотланди.

ДОРИ БУЛОҚ ТОПИЛДИ

«Правда» газетаси номидаги колхозда етти йилдан бери ишлаб турган «Сирдарё» санаторий-профилакторийси бундан буён ҳақли равишда бальнеологик курорт, деб аталиши мумкин. Сирдарё соҳилидаги қишлоқ шифохонаси территориясида дори булоқ чиқди.

Семашко номидаги Курортология ва физиотерапия илмий-тадқиқот институтининг мутахассислари бу ердаги минерал сув таркибида фтор, кремний кислота, родон ва бошқа микроэлементлар борлигини аниқладилар. Булоқ суви Тошкент минерал сувига ўхшашлигидан юрак-қон-томир, нерв, меъда-ичак касалликлари ва бошқа касалликларни даволашда фойдаланиш учун тавсия этилди. (ЎзТАГ).

• Ажаб савдолар

«АЛЛО, ЖИЗЗАХМИ БУ?»

Сайёрани туғруқхонага етказиш муаммоси оила аъзоларини шошириб қўйди. «Тез ёрдам»га қўнғироқ қилиш учун кетган хабарчи бир соатларда бўшашиб қайтиб келди. Гандумтош қишлоғидаги мавжуд телефонларнинг бирортаси ҳам ишламас экан. Вақт эса кутиб турмайди. Кўп ўтмай Сайёранинг кўзи ёриди. Уй шароитида, ҳеч қандай медицина ёрдамисиз туғилган гўдак кўп ўтмай нобуд бўлди.

— «Тез ёрдам» етиб келганида болам тирик қоларди ўзим ҳам бунчалик азоб чекмаган бўлардим, — дейди «Москва» колхози теплица хўжалиги ишчиси Сайёра Қурбонова армон билан.

Афсуски, Жиззах райони қишлоқларида бу каби ачинарли ҳоллар ҳалига қадар давом этиб келмоқда. Бунинг асосий сабабларидан бири — телефонларнинг яхши ишламаслигидир. Ўтган йили фақат шу муаммо оқибатида 142 нафар она уйда фарзанд кўришга мажбур бўлган. Бу йил ҳам шундай воқеалар содир бўлиб турибди. Бугунги кунда район бўйича ишлаб турган телефон точкалари 600 тага етмайди. Ҳ. Носиров номли, К. Маркс номли, «Зарафшон» «Партия XXVI съезди» совхозлари, шунингдек, асаларичилик ва мевали кўчатчилик совхозларидаги автомат-телефон станциялари ишини йўлга қўйиш ҳеч кимни ташвишлантирмаяпти.

— Бу линиялар ҳали бизнинг ихтиёримизга ўтмаган, — дейди алоқа узели бошлиғи С. Абдуллаев.

Бундан бир неча йил олдин область ва район радио эшиттиришларини хонадонларнинг аксарият кўпчилиги эшитарди. Ўшанда районда ўн мингга яқин радио точка ишлаб турарди. Ҳозир 500 га ҳам бормайди. Сабаб нимада? Бу ерда ҳам сансалорлик.

— Кўпгина радиоточкалар ҳали ҳам шаҳар ихтиёрида, — дейди С. Абдуллаев. — На ўзлари ишлатишади, на бизга беришади.

Қизиқ, район аҳолисига алоқа хизмати кўрсатиш бевосита район алоқа узелининг бурчи эканлигини, наҳотки бошлиқ тушуниб етмаган бўлса? Бу борада пайдо бўлган муаммоларни йўл-йўлакай ҳал этадиган бевосита мутасадди ташкилот ҳам район узели-ку!

Район алоқа узели фаолияти билан чуқурроқ танишар эканмиз, бу ердагиларнинг кўпроқ баҳона ахтаришга ўрганиб қолишганига амин бўлдик.

— Тошкентдан куёвимизнинг вафоти ҳақидаги телеграммани икки кун кечикиб олдик, — дейди Охунбобоев қишлоқ Совети территориясида яшовчи Ёқуб Ҳасанов. — Қизим аввалига телефон орқали хабар қилишга роса уринибди. Иложи бўлмагач, телеграмма жўнатган...

Хуллас, Жиззах район алоқа узели ходимларининг фаолияти ҳозирги талабларга мутлақо жавоб бермайди. Буни область ишлаб чиқариш алоқа бошқармаси раҳбарлари қандай изоҳлашаркин?

Б. САТТОРОВ.
М. АЛИҚУЛОВ.

• Спорт

ЖАМОЛИДДИН ЯНА ИБРАТ КЎРСАТДИ

● Ленинградда «Болтиқ денгизи мамлакатлари дўстлиги» соврини учун кўп кунлик велопойгага старт берилди. Мусобақада 12 мамлакат вакиллари иштирок этишяпти.

4 километрли масофага шахсий кимўзар пойгаси билан мусобақа бошланди. Унда 84 спортчи қатнашди.

Тошкентлик Жамолиддин Абдужабборов Совет Иттифоқи терма командаси составида қатнашмоқда. У дастлабки мусобақада ғолиб чиқди. 4 километр масофани 5 минут 10, 81 секунд ичида босиб ўтди.

ПЕШҚАДАМЛАР ҒАЛАБАСИ

● Биринчи лига командаларининг 12-тур ўйинларида дарвозаларга 23 тўп киритилди. Майдон эгалари 14 марта нишонни аниқ мўлжалга олдилар.

«Черноморец» — «Крылья Советов», «Даугава» — «Локомотив» командаларининг учрашуви ишқибозларнинг диққат марказида бўлди. Денгизчилар куйбишевликларни 2:1 ҳисобида енгишган бўлса, Рига командаси 0:1 ҳисобида мағлубиятга учради.

Тошкентнинг «Пахтакор» командаси эса Ростов шаҳрида «Ростсельмаш» футболчилари билан учрашди. Мезбонлар 2:0 ҳисобида ғалаба қозонишди.

Одессанинг «Черноморец» командаси 22 очко билан ҳамон биринчи ўринда. «Пахтакор» эса, 24 имкониятдан 12 очко жамғариб 8-ўринда бормоқда.

КУТИЛМАГАН НАТИЖАЛАР

● Олий лига командалари (чим хоккейи) иккинчи турни бошлаб юборишди. Андижоннинг «Звезда» командаси Москванинг «Фили» коллективини қабул қилиб, ўйинни 3:3 ҳисобида якунлади. «Химик» (Фарғона) — «Волна» (Ленинград) беллашувида омад республикамиз вакилларига кулиб боқди. Улар 3:0 ҳисобида ғалаба қучдилар. Самарқанд спартакчилари эса Васильков шаҳрининг «Искра» клубидан 1:4 ҳисобида енгилишди.

Редактор
Л. ҚАЮМОВ.

ТВ — ҲАФТАЛИК ПРОГРАММА — ТВ

1 июнь, душанба

МТ-I 8.00 — Зарядка. Мультфильм. Музика. 8.30 — Время. 9.10 — Футбол шарҳи. 9.45 — «Жамайка». Бадиий фильм, 1-серия. 10.50 — Орган куйларидан концерт. 11.20 ва 16.30 — Янгиликлар. 16.40 — Ҳужжатли фильм. 17.15 — «Ковпак ҳақида ўйлар». Бадиий фильм. 3-фильм, 1-қисм. 18.30 — ПТУ ўқувчиларининг СССР Олий Советининг депутати В. И. Ситников билан учрашуви. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Жадаллаштириш ва қайта қуриш. 20.00 — Польша ва унинг Ғарбдаги сохта «дўстлари». 20.20 — «Фламинго бахт келтиради». Бадиий фильм. 21.30.— Время. 22.05 — Сахийлигимиздан улар ҳам бебаҳра қолмасин. 23.10 — Дунё воқеалари. 23.25. — Санъат усталари. Ефим Копелян.00.15 — Футбол шарҳи.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильм. 9.50 — Қўшиқларим, қўшиқларим. 10.20 — Ҳужжатли фильм. 10.50 — «Офтобдек чароғон шам». Бадиий фильм. 12.00 — Фан ва турмуш. 12.45 — «Ишонч масъулияти». Бадиий фильм. 14.10 — Қувноқ нотачалар. 15.10 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 19.45 — Кострома область Нерехта шаҳри «Юбилей» маданият саройи ансамблининг чиқиши. 19.55 — Футбол шарҳи. 20.30 — Хайрли тун кичкинтойлар. 20.45 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.05 — «Рўпарадаги полоса». Фильм-спектакль. 23.45 — «Дружба» велопойгаси. 00.05 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 7.05 — Ритмик гимнастика. 7.30 — Салом кичкинтойлар! 7.40 — Телефильм. 8.00 — Ахборот. 8.20 — Ота-оналар болалар ҳақида. 8.30 — Болалар учун фильм. 17.30 — Янгиликлар. 17.40 — Болаларни ҳимоя қилиш халқаро кунига. 18.15 — Бахтли болалик. Байрам концерти. 19.00 — Қалбимизда ва қалбимизда ҳамиша. 19.30 — Ахборот. 19.45 — 101-мактаб-интернати ҳақида киноочерклар. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Ахборот. 20.50. — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Советлар ва ҳаёт. 22.40 — «Номингни унутма». Бадиий фильм.

УзТВ-II. 19.30 — Телефильм. 20.05 — «Соҳилга руҳсат». Бадиий фильм. 21.30 — Время. **Душанба.** 22.05 «Икки кишилик вокзал». Бадиий фильм. 1-серия.

2 июнь, сешанба

МТ-I. 8.00 — Зарядка. Мультфильм. Музика. 8.30 — Время. 9.15 — «Жамайка». Бадиий фильм, 2-серия. 10.25 — Автомобиль спорти. Халқаро мусобақалар. 10.55 — Ҳужжатли фильм. 11.35 — РСФСР давлат духовой оркестрининг концерти. 12.00 ва 16.30 — Янгиликлар. 16.45 — Онамларнинг мактаби. 17.15 — «Ковпак ҳақида ўйлар». Бадиий фильм. 3-фильм, 2-қисм. 18.30 — Фан ва турмуш. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Мультфильм. 19.45 — Рус миниатюраларида Пушкин мавзуи. 20.10 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — «Жаҳон врачлари ядро урушининг олдини олиш учун».

МТ-II 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Будильник. 10.05 — «Рус тили». 10.35 — «Рўпарадаги полоса». Фильм-спектакль. 12.15— Француз тили. 12.40 — Болалар учун фильм. 13.50 — «Рақс образи». Фильм-концерт. 14.20 — Магадан телевидение студиясининг программаси. 15.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — ...16 ёшгача ва ундан катталар. 19.30 — Ритмик гимнастика. 20.00 — Музикали киоск. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — «Советский спорт». 20.55. — Камалак. 21.30 — Время. 22.05 — «Драва узра шуъла». Бадиий фильм. 1-серия. 23.10 — Янгиликлар. 23.15 — «Дружба» велопойгаси.

УзТВ-I. 7.05 — Ритмик гимнастика. 7.30 — Салом, кичкинтойлар! 7.40 — Пионер телетайпи. 7.50 — Телефильм. 8.00 — Ахборот 8.20 — Тонгги тароналар. 8.30 — Болалар учун фильм. 17.30 — Янгиликлар. 17.40 — Абитуриент 87. 18.15 — Мушоира. 19.00 — Сайловлар олдидан. 19.30 — Ахборот. 19.45 —Ёшлик. 20.30 —Ахборот 20.50 — «Катта ашула». 21.30 — Время. 22.05 — О. Ёқубов. «Диёнат». Видеофильм, 1-серия. 23.10 — Бугун оламда нима гап? 23.25 — Ҳужжатли фильм.

УзТВ-II. 19.30 — «Сирли роҳиб». Бадиий фильм. 20.45 — «Цирк майдонида». 21.30 — Время. **ДУШАНБА** 22.05 — «Икки кишилик вокзал». Бадиий фильм. 2-серия.

●

3 июнь, чоршанба

МТ-II. 8.00 —Заярдка. Мульт фильм. Музика. 8.30 — Время. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 10.05 — Фёдор Абрамов. 11.05 — Объектив. 11.45 ва 16.30 — Янгиликлар. 16.45 — Нега ва нима учун? 17.15 — Ҳужжатли фильмлар. 17.55 — Совет қўшиқларидан концерт. 18.10 — — Ҳужжатли фильм. 18.30 — «Концертино» квинтети чалади. 18.45 — Назария масалалари. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Мультфильм. 19.40 — Дунё ва ёшлар. 20.20 — «Отишма». Телеспектакль. 21.30 — Время. 22.05 — Киноафиша. 22.50 — Дунё воқеалари. 23.05 — Дирижёр ва оркестр.

МТ-I. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Фильм-концерт. 9.40 — Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар. 10.40 — Ҳужжатли фильм. 11.05 —«Драва узра шуъла». Бадиий фильм, 1-серия. 12.10 — Немис тили. 12.40 — Болалар учун фильм. 13.45 — Илмий-оммабоп фильм. 14.15 — Қишлоқ янгиликлари. 15.15 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — Яшил дўстимиз. 19.25 — Ҳужжатли фильм. 19.40 — Жаҳон музика маданияти хазинасидан. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Инсон ва қонун. 21.15 — Барҳаёт қўшиқ. 21.30 — Время. 22.05 —«Драва узра шуъла». Бадиий фильм, 2-серия. 23.10 — «Дружба» велопойгаси. 23.35 — Баскетбол. Европа чемпионати. 00.15 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 7.05 — Ритмик гимнастика. 7.30 — Салом кичкинтойлар! 7.40 — Телефильм. 8.00 — Ахборот. 8.20 — Севги тароналари. 8.30 — Болалар учун фильм. 17.30 — Янгиликлар. 17.40 — «Абитуриент-87». 18.15 — Мультфильм. 18.30 — Элга хизмат: талаб ва таклиф. 19.00 — Инсон болаликдан бошланади. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Қайта қуриш— умумхалқ иши. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Пилла бойлигимиз. 21.10 — Лирик концерт. 21.30 — Время. 22.05 — «Ахборот» танқид қилган эди. 22.25 — О. Ёқубов. «Диёнат» Видеофильм. 2-серия.

УзТВ-II. 19.25 — Пионер телетайпи. 19.35 — «Учар йигит». Бадиий фильм. 20.45 — Ритмик гимнастика. 21.05 — Ёшлик. 21.30 — Время. **ФРУНЗЕ.** 22.05 — «Театрга маданий саёҳат». Бадиий фильм.

●

4 июнь, пайшанба

МТ-I. 8.00 — Зарядка, музика, мультфильм. 8.30 — Время. 9.15 — «Отишма». Телеспектакль. 10.25 — Ҳар доим бўлсин қуёш. 11.10 — Ҳужжатли фильм. 11.35 ва 16.25 — Янгиликлар. 16.35 — Ҳужжатли фильмлар. 17.10 — Киноочерк. 17.35 — ...16 ёшгача ва ундан катталар. 18.20 — Фалсафа ва ҳаёт. 19.05 — Дунё воқеалари. 19.20 — Баскетбол. Европа чемпионати. 20.00—Футбол. Европа чемпионати. 21.30—Время. 22.05 — Останкино концерт студиясида учрашув. 23.35 — Дунё воқеалари. 23.45 — Баскетбол. Европа чемпионати.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳар бир нотачада осмон акс этади. 9.45 — Мультфильм. 10.05 — Ҳужжатли фильмлар. 10.30 — Инсон. Ер. Коинот. 11.00 — Чет эл фильмлари экрани. 12.05 — Испан тили. 12.35 — «Севги изҳори». Бадиий фильм. 14.40 — Илмий-оммабоп фильм. 15.15 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Ритмик гимнастика. 19.30 — 9-студия. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Ҳужжатли фильм. 20.55 — Камалак. 21.30 — Время. 22.05 — «Дружба» велопойгаси. 22.20 — «Евдокия.» Бадиий фильм. 24.00 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 7.05 — Ритмик гимнастика. 7.30 — Салом, кичкинтойлар. 7.40 — Ҳужжатли фильм. 8.00 — Ахборот. 8.20— Музикали дастхат. 8.30 — Болалар учун фильм. 17.30 — Янгиликлар. 17.40 — Абитуриент-87 18.15 — Мультфильм. 18.25 — Мактаб ислоҳоти — ҳаётга. 18.55 — КПСС Марказий Комитети Пленуми олдидан. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Кўнгил мулки. Музикали кўрсатув. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбек куйларидан концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Инсон ва қонун. 23.00 — О. Ёқубов. «Диёнат». Видеофильм. 3-серия.

УзТВ-II. 19.30 — Фильм-концерт. 20.15 — Реклама. 20.25 — Китоб дўстлари. 21.00 — Бугунги Тошкент. 21.30 — Время **ДУШАНБА.** 22.05 — «Ҳаммасига эга бўлади». Бадиий фильм, 1-серия.

●

5 июнь, жума

МТ-I. 8.00 — Зарядка. Музика. Мультфильм. 8.30 — Время 9.15 — «Фламинго бахт келтиради». «Бадиий фильм. 10.25 Дунё ва ёшлар. 11.00 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 11.35 ва 16.30 — Янгиликлар. 16.40— Илмий-оммабоп фильм. 16.50 — «Оқ тиш» Бадиий фильм. 18.20 — Агросаноат бугун ва эртага. 18.50 — Дунё воқеалари. 19.05 — «Сентябрдаги отпуска». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 21.30 — Время. 22.05 — «Виктория» вокал ансабли куйлайди. 22.15 — Резонанс. 23.45 — Симфоник ҳамда эстрада куйлари оркестри ижро этади. 24.00 — Дунё воқеалари. 00.15 — «Қуёш остидаги жой». «Бадиий фильм. 00.35 — «Бурон» повестига ёзилган музикали манзаралар.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильм. 9.45 — Онамларнинг мактаби. 10.15 — Рақслар гулдастаси. 10.45 — Телефон билан содир бўлган уч воқеа. Бадиий фильм. 21.10 — Ҳужжатли фильм. 11.40 — Инглиз тили. 12.10. «Евдокия». Бадиий фильм. 13.50 — Шахмат мактаби. 14.20—Фильм-концерт. 14.50 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Спидвей. Жаҳон чемпионати. 19.15 — Ҳамдўстлик. 19.45 — Реклама. 19.50 — Баскетбол. Европа чемпионати. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун. 21.15. — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — «Дружба» велопойгаси. 22.35 — Бокс. Европа чемпионати. 00.05 — Ҳужжатли фильм. 00.15 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 7.05 — Ритмик гимнастика. 7.30 — Салом кичкинтойлар! 7.40 — Ҳужжатли фильм. 8.00 — Ахборот. 8.20 — Янгра, созим. 8.30 — Болалар учун фильм. 17.30 — Янгиликлар. 17.40 — Абитуриент. 87. 18.15 — Мультфильм. 18.25 — Ёшлик. 18.50 — Совет Ўзбекистони композиторлари. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Бугун — Жаҳон атроф-муҳитни муҳофаза қилиш куни. 20.30— Ахборот. 20.50 — Шерқўзиевлар ва Тўйчиевлар оилавий ансамблларининг концерти. 21.30 — Время. 22.05 — Қишлоқ ҳаёти. 22.35 — О. Ёқубов. «Диёнат». Видеофильм, 4-серия. 23.40 — Бугун оламда нима гап!

УзТВ-II. 19.25 — Ҳужжатли фильм. 19.40 — Ритмик гимнастика. 20.00 — Ёшлик. 20.30 — Телефильм. 21.00 — Саломатлик хизматида. 21.30 — Время. **ДУШАНБА.** 22.05 — «Ҳаммасига эга бўлади». Бадиий фильм. 2-серия.

●

6 июнь, шанба

МТ-I. 8.00 — Зарядка. Мультфильм. Музика. 8.30 — Время 9. 15 — СССР Ички ишлар министрлиги ички қўшинлар бошқармасининг духовой оркестри ижро этади. 9.50 —Ҳужжатли фильм. 10.20 — Фильм-концерт. 10.45 — «Чаривници» украин қўшиқлари ансамбли ижро этади. 11.05 — Ҳужжатли фильм. 12.05 — А. Аренский. «Силуэтлар». 12.20 — Объектив. 12.50 — «Жамоатчиликнинг фикри». 13.50 — Пхеньяндаги халқаро музика фестивали. 14.10 — «Совет киноси». 14.30 — Ҳамдўстлик. 15.00 — Дунё воқеалари. 15.15 — «Урушсиз ўтган йигирма кун». Бадиий фильм. 17.05 — Ҳушёрлик — турмуш тарзи. 17.35 — Камалак 18.10 — Ҳайвонот оламида. 19.10 — Мультфильмлар. 19.45 — Концерт. 20.05 — «Мерос». Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05— Шанба оқшомида. 24.00 — Янгиликлар.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Сиз яратган боғ. 9.50 — Ритмик гимнастика. 10.20 — Тонгги почта. 10.50 — Фильм-концерт. 11.40 — «Машаққатлар оша юлдузларга». Бадиий фильм, 1 ва 2-сериялар. 14.00 — «Дубровский» балети. 15.15 — Бокс. Европа чемпионати. 16.15 — Адабий композиция. 16.55 —Ҳужжатли фильм. 18.05 — Баскетбол. Европа чемпионати. 18.45 — А. С. Пушкин романсларини СССР халқ артисти А. Днишев ижро этади. 19.35 — Баскетбол. Европа чемпионати. 20.15 — «Теннис сабоғи». 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Здоровье. 21.30 — Время. 22.05 — «Илла. Кузатув пункти». Бадиий фильм, 1 ва 2-сериялар. 00.05 — Баскетбол. Европа чемпионати. 00.45 — «Дружба» велопойгаси. 01.15 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 7.05 — Ритмик гимнастика. 7.30 — Салом, кичкинтойлар!. 7.40 — Ҳужжатли фильм. 8.00 — Ахборот. 8.20 — Телефильм. 8.30 — Время. 9.15 — «Май камалаги». 9.45 — Врач маслаҳати. 9.55 — Ҳужжатли фильм. 10.10 — Интенсивлаш — беш йиллик шиори. 10.40 — «Кутлуғ қон» Бадиий фильм. 12.15 — Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак. 12.45 — «Ёғоч қирол». Спектакль. 14.05 — Ҳужжатли фильм. 17.45 — Телетеатр. «Хасис рицарь» 18.30 — Салют, пионерлар! 19.30 — Ахборот. 19.45 — Оламга саёҳат. 20.30 — Ахборот . 20.50 — Қардошларимиз санъати. 21.30 — Время. 22.05 — О. Ёқубов «Диёнат». Видеофильм, 5-серия.

УзТВ-II. ДУШАНБА. 18.40 — Мени кичкина деб ўйламанг. 19.10 — Болалар учун фильм. 19.30 — Новости. 19.50 — Кинолавҳа. 20.00—Футбол. СССР кубоги. «Помир»—АСК(Х). 20.45 — Ахбор. 21.05— Материалларимиз изидан. 21.30 — Время. 22.05 — «Ҳаммасига эга бўлади». Бадиий фильм, 3-серия.

●

7 июнь, якшанба

МТ-I. 8.00 — Зарядка. Мультфильм. Музика. 8.30 — Время. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Ритмик гимнастика. 10.20 — Спортлото. 10.35 — Будильник. 11.05 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 12.05 Тонгги почта. 12.35 — Ҳужжатли фильм. 13.30 — Музикали киоск. 14.00 — Қишлоқ янгиликлари. 15.00 — Здоровье. 15.45 — Ҳужжатли фильм. 16.20 — Баскетбол. Европа чемпионати. — 17.00. — «Оркестр». 17.25 — Истеъдод. 17.55 — Ўртоқ қўшиқ. 18.35 — Халқаро панорама. 19.20 — Мультфильм. 19.30 — «Урал тароналари». 19.50 — Кинопанорама. 21.30 — Время. 22.05 — Сизни оперетта таклиф этади. 23.05 Бокс. Европа чемпионати. Финал. 01.05 — Янгиликлар.

МТ-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг! 9.20 — Концерт. 10.00 — Рус тили. 10.30 — Жаҳон музика маданияти хазинасидан. 11.10 — Озарбайжон телевидениесининг программаси. 12.30 — Ҳатларингизга математика ўқитувчиси В. Ф. Шаталов жавоб беради. 13.15 — Ҳужжатли фильм. 14.10 — Дунё ва ёшлар. 14.45 — Енгил атлетика. Халқаро мусобақалар. 15.30 — Чех филармонияси — ёшларга. 16.25 — «Будамшу, будамшу..». Спектакль. 18.35 — Мультфильм. 18.45 — Баскетбол. Европа чемпионати. 19.25 — Спортча мўлжал олиш. 19.55 — Фильм-концерт. 20.20 — Илмий-оммабоп фильм. 20.30 — Хайрли тун кичкинтойлар! 20.45 — Илмий-оммабоп фильм. 20.55 —Камалак. 21.30 —Время. 22.05—«Илла. Кузатув пункти». Бадиий фильм, 3-серия. 23.10 — Янгиликлар.

УзТВ.I. 7.05 — Ритмик гимнастика. 7.30 — Музикали палитра. 8.00 — Ахборот. 8.20 — Ҳужжатли фильм. 8.30 — Время. — 9.15 — Биргаликда куйлаймиз. 9.35 — Истеъдод. 10.00 — Биз қандай дам оляпмиз. 10.40 — Шахмат мактаби. 11.10 — Шунчаки ҳазил. 12.40 — Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига бағишланган бахши шоирлар ва халқ созандаларининг телеконкурси. 13.40 — Футбол ўйнашни ўрганинг. 14.10 — Актёрлар ва роллар. 15.25 — Йўл ҳаракати қоидаларини ўрганамиз. 15.50 — Олтин қўллар. 16.10 — Реклама. 18.00 —23-Музика мактаби ўқувчиларининг концерти. 18.30 — «Союзмультфильм»нинг рассом-режиссёри Ю. Б. Норштейн меҳмонимиз. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Бугун — Мелиораторлар куни. 20.15 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Дам олиш концерти. 21.30— Время. 22.05 — Эртага — премьера.

УзТВ-II. ДУШАНБА 18.40 — «Дугонам, Зебо». 19.10 — Реклама. 19.20 — Телефильм. — 19.30 — Новости. 19.40 — «Гулшани адаб». 20.30 — Ахбор. 20.45 — «Халқлар дўстлиги» санъати фестивали. 21.30 — Время. 22.05 —«Халқлар дўстлиги» санъати фестивалининг давоми.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Балиқ хўжалиги давлат комитети
ИЧКИ СУВ ҲАВЗАЛАРИДА БАЛИҚ ХЎЖАЛИГИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

лаборатория мудирлари: ички сув ҳавзаларини балиқ хўжалиги асосида ўзлаштириш, селекция ва насл ишлари ҳамда янги балиқчилик объектларини ўзлаштириш.

КОНКУРС МУДДАТИ — 8 июнгача.

Аризалар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент области, Коммунистик район, «Ленинский путь» колхози, 1-участка, «Ташрибпитомник».

●

Тошкент бинокорлик материаллари илмий-тадқиқот ва лойиҳа институти «НИИСТРОМПРОЕКТ» лаборатория ва секторлар бўйича
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: бириктирувчи материаллар ва буюмлар (силикат ва қийин эрийдиган нометалл материаллар технологияси мутахассислиги бўйича), технологик жараёнлар бўйича махсус илмий-техника секторлари (силикат ва қийин эрийдиган нометалл материаллар технологияси мутахассислиги бўйича);

илмий ходимлар: паст ҳароратда клинкер ҳосил қилувчи жараёнлар (физика-химия тадқиқотлари ва паст ҳароратда клинкер ҳосил қилувчи жараёнлар лабораториясига ҳисоблаш машиналари ва системаларини математик ва программавий таъминлаш мутахассислиги бўйича), паст ҳароратда куйдириб пишириш (ёниш қозонлари ва камералари ёки металлургия корхоналари машиналари ва агрегатлари мутахассислиги бўйича):

кичик илмий ходимлар: тўшама материаллар (махсус цемент ва материаллар лабораториясига аралашма материаллар химияси ва технологияси ёки юқори молекуляр бирикмалар химияси мутахассислиги бўйича), физика-химия тадқиқотлари (физика-химия тадқиқотлари ва паст ҳароратда клинкер ҳосил қилувчи жараёнлар лабораториясига петрография мутахасислиги бўйича).

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб 15 кун.

Ҳужжатлар юбориш учун адрес: Тошкент шаҳри, ГСП, Пушкин кўчаси, 66-уй, кадрлар бўлими.

●

СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги
ТОШКЕНТ ВРАЧЛАР МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ИНСТИТУТИ
Марказий илмий-тадқиқот лабораториясидаги
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: иммунолог, патофизиолог; кичик илмий ходим.

КОНКУРС МУДДАТИ — 16 июнгача

Мурожаат учун адрес: 700007, Тошкент шаҳри, Генерал Петров кўчаси, 51-уй. Телефон — 67-56-02.

Ўзбекистон илмий-техника жамиятларининг республика совети ва илмий-техника жамиятларининг тармоқ правлениелари Автотранспорт ва йўл хўжалиги илмий-техника жамияти республика правлениеси раисининг ўринбосари Ў. С. Тоирбоевга онаси

Ҳамида ТОИРБОЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги» журнали коллективи журналнинг масъул секретари А. И. Отаметовга рафиқаси

Дармоной РАЖАБОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Тил ва адабиёт институти коллективи Октябргача бўлган ўзбек адабиёти тарихи бўлимининг илмий ходими, филология фанлари кандидати А. Ҳабибуллаевга онаси

Лазокат ПУЛАТОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Сейсмология институти коллективи собиқ лаборатория мудири, профессор, геология-минералогия фанлари доктори

Вали Ғафурович ҒАФУРОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Р. — 13944 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. В. — 125. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12